

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

NR. 7, OKTOBER 1989, 13. ÅRGANG

— Vi vurderer å legge ned

Total-stipendiet, Lars Tveter, direktør

— Student-boikott går mot seier!

Oljeselskapet Total vurderer nå å legge ned sitt omstridte stipend-prosjekt. Ingen Tromsø-studenter har søkt på midler fra den ett og et halvt år gamle stipend-ordningen. Derfor har universitetsledelsen ytret ønske om å innrette hele stipendiet på forskere. — Dersom en slik ordning ikke lykkes legger vi ned stipend-ordningen og går ikke inn på lignende programmer i fremtiden, sier studie-sjef Paul Stray til Utopia.

— En lykkedag! Det går mot total seier! Studentboikotten er nå så effektiv at Total offentlig må innrømme at de vurderer å legge ned stipendiet, sier Studentutvalgs-leder Tommy W. Nordeng i en kommentar.

— Dette er solidaritet som solidaritet skal være. Tromsø-studentene har sagt nei til 5 millioner i støtte til boliger. Vi sier nei til stipendier. En skal være solidarisk også når det rammer en sjøl!

— At vi har lammet Totals godwill-framstøt er et godt bilde på at studentkamp har en stor effekt over resten av befolkninga. Studenter bør være en spydspiss i kampen mot aprtheid og for menneskeverd.

— Vi oppfordrer vår nye rektor til å ta et initiativ for å få universitetsledelsen til å re-vurdere sin holdning til Total. Universitetet bør ta signalene fra studentene alvorlig, og gå vekk fra planene om å reorganisere det.

Se side 11

— Tromsøstudentenes aksjon vil gi gode ringvirkninger, Unn Sandaker, Fellesrådet

Studenter betaler dyrt for barnehageplasser

Studenter må betale 2100 kroner i måneden for barnehageplass. Nå tar studentpolitikkerne affære.

Tromsø-studentene er de eneste i landet som må bruke studielånet til å betale for barnehageplassen til sine barn. Nå trener kommunens administrasjon innføringen av en ny barnehageordning som ville favorisert de med lav

inntekt, deriblant studentene. — Nå må studentene komme på banen i denne saken, sier styreleder i Studentsamskipnaden, Unni Sandbukt, til Utopia.

Se side 10

Verre for utenlandsstudenter

Studentutvalgs-leder Tommy W. Nordeng: En lykkedag!

Foto: Ole Jacob Hanssen

Innstramming og øket kontroll preger innholdet i ny rapport om utenlands-studentene. — Skuffende sier Mang S. Lwen i Studentutvalget.

Se side 5

Utvist for hasjbruk

To studenter hevder de er uskyldig utvist fra Studenthuset i seks måneder. Nå ønsker de å sette søkelyset på dørvakt-ordningen ved studentenes eget utested.

Se side 3

TEMA-SIDER

Universitetet: Likestilling langt fram.

Se midtsidene

Farlige «Tromsø»-kondomer

Se side 12

Det nytter!

LEDER
At Oljeselskapet Total Norsk Marine A/S nå vurderer å legge ned stipendiet til Tromsø-studentene kommer ikke som noen overaskelse. Et selskap som er vant med stor interesse rundt sine stipendprogram ved andre universitet og høyskoler i landet har ikke mottatt en eneste søknad fra studentene ved universitetet i Tromsø. Når selskapet samtidig har fått mye og gjentatt negativ medieoppmerksomhet pga Tromsøstudentenes seiglivet og effektive boikott pga Totals engasjement i Sør-Afrika har det hele blitt så pinlig at olje-giganten nå er på vikende grunn.

Selskapet og Universitetsledelsen skylder på språkproblemer når de forsøker å forklare den mildt sagt labre interessen for stipendiet. Det er ikke et troverdig argument. Studenter i Tromsø er neppe dårligere i fransk enn studentene ved læresteder som NTH og Universitet i Bergen hvor Total-stipendiet er populært. Grunnen til den totale mangel på interesse er, som både Total og universitetsledelsen vet –men ikke våger å si, at Tromsøstudentene erklærte selskapet som uønsket bidragsyter.

Fellesrådet for det sørlige Afrika har hele tiden støttet Tromsø-studentenes boikottlinje og trekker nå den samme konklusjonen som studentpolitikkerne: Det nytter!

Universitetsledelsen som hele tiden kjempet varmt for stipendiet må nå re-vurdere sin holdning. Studentene gikk fra første stund mot stipendiet og etter ett og et halvt år er boikotten like effektiv. Universitet trenger ikke å tvi-holde på en stipend-avtale som studentene ikke vil vite av, og som selv forskerne viser laber interesse for. Universitetsledelsen har foreslått for Total å endre stipendiet til bare å gjelde doktorgrads-kandidater. Dette framstår som en pinlig nødløsning for en presset universitetsledelse. Si opp stipend-avtalen med Total!

Chile-kampanjen

SAIH, Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond, støttekampanje for de undertrykte i Chile varer fram til fredag 6. oktober. Innlagt i dette nummeret av Utopia finner du en info-holder med en postgiroblankett. Fyll ut, send inn og støtt kampen for demokrati i Chile!

Se oppslag på Universitetet for program!

Vi beklager

feil i praktiske opplysninger i forrige nummer:

Ansvarlig redaktør var: Britt Bakkehaug.
Redaksjonssekretær og fotoansvarlig: Bjørn Joachimsen.

Universitetet våger ikke å ta opp miljøspørsmål som angår landsdelen, mener artikkelforfatterne.

Foto: Ola Raa

Forskning og miljøvern

Av Interessegruppa for miljøvernstudier ved UITØ

Når ledelsen i Senter for Miljø og Utviklingsstudier (Semut) går ut i Nordlys 20.sept. og forteller at det ved universitetet i Tromsø allerede drives mye forskning på miljøspørsmål, må det være lov til å komme med kvasse innsigelser! Hva menes med «mye»? Hva menes med «miljøspørsmål»? Uttalelsen har fungert som en rød klut på studenter som er opptatt av miljøvern. Og siden det kommer fra Semut, må vi ta en nærmere titt på denne nyskapningen på UiTø's kart.

Semut ble startet våren 89. Målsetting (bl.a.): Bidra til oppfølging av intensjonene i verdenskommissjonen for miljø og utvikling. Senteret skal initiere og koordinere forskningssprosjekter, mer enn å styre. I denne anledning ble det avholdt en idedugnad den 18.sept. Hensikten var –under mottoet «maksimal åpenhet» - å samle forslag angående prosjekter, utforming og organisering.

Som idedugnad må den vurderes som en katastrofe! De konkrete forslagene var få. Respon-sen lik null. Den maksimale åpenhet så vi lite til. Leder for Semut, Sidsel Saugestad (ISV), må tåle meget sterk kritikk på dette punktet. Gjentatte ganger viste hun en ufruktbar og arrogant holdning, idet hun (uten å ha bedt om replikk!) avviste innleggernes tanker for det ble debatt. Hun definerte også egenrådige, miljøproblemer i nord-Norge til å være utenfor Semut's interesseområde. «Den maksimale åpenhet» så vi lite til.

Styremedlem Arne Skorping sumerte opp, og bemerket at de mer utviklings-orienterte deltagerne så ut til å være mest opptatt av muligheten for å skaffe penger. I form av tilskudd, bevilgninger o.s.v. Han bemerket at dette ikke var dugnadens primære mål.

Når man deltar på en konferanse, og etterhvert føler det hele diffust og uklart –kan man ta det som et klart tegn på at lite vil bli gjort. At egentlig vilje mangler. Vi fryktet dette. Et omtåelig tema må nå berøres: Miljø og utvikling –to begreper i konflikt? Vi svarer, på bakgrunn av konferansen – et utvetydig ja!

Semut påpekte stadig den nære sammenhengen mellom bærekraftig utvikling og miljø. Vi var i utgangspunktet enige, men ble som miljøvernere presset i forsvar. Semut viste en igno-ranse for hvor nær sammenhengen virkelig er! Mye av utviklingslandenes problemer er jo egentlig skapt gjennom vår vestlige teknologi og grådighet. Er det ikke naturlig at i-land nå feier for egen dør?

Derfor spør vi: Hvorfor ble Nord-norges økende miljøproblemer avvist og «glemt» i debatten? Hvorfor skal UITØ prioritere utviklingsforskning? Det er enkelt å gi seg i kast med tredje verdens problemer, fordi man da kan glemme sine egne! Matpakkeutdeling i Sahel kan skaffe den gode samvittighet til veie.

Arne Skorping skal ha ros for å påpekt akku-

rat denne problemstillingen på Semut-konferansen: Vår teknologi har skapt en nord/sør skeivfordeling, som i sin tur har ført til aksele-rende miljøkrise. Vi må begynne her! Noe Skorping har bidratt til ved å fremme miljøstudier ved Institutt for Biologi. Men han skal få problemer med å «utdanne» resten av Semut's styre.

Mennesker i nord er svært bundet til sårbare arktiske naturressurser. Ryker disse, så ryker vi! Dette er allerede i ferd med å skje.

UiTø ligger 1500 kilometer nord for Sinsen, ligger i et område som universitetet har et ned-skrevet ansvar for (kat.89). Her bør mindre enn 10% av Norges befolkning, spredt over et sårbart og svært område –Arktis.

Vi takler ikke engang våre egne problemer –klarer ikke å skape bærekraftig utvikling/her engang. Er da vi de rette til å gå inn med «ekspertise» a'la bjørnetjeneste?

I allefall, Semut bør ikke slenge på ordet miljø, bare for å skaffe midler til utviklingsforskning.

Da får vi heller si: Seut –Senter for Utvikling. Dette ble da også sagt i vanvare flere ganger under debatten.....

Likestilling?

KOMMENTAR Gry Berntzen

De av oss som har blitt utsatt for historiepen-sumet til den videregående skolen, har kunnet legge merke til et tilskudd i de typiske emnene: «kvinnenes stilling». Likestilling er lovbestemt i Norge. Men istedet for å skrive om historie-bøkene i et kjønnsnøytralt perspektiv, får man istedet påpekt et kommentar som mest av alt er egnet for å slå platttheter på. Resten av historieboka er da formodentlig for-beholdt menn.

I det politiske liv snakker en om gisler når ett

medlem fra opposisjonen blir valgt inn i styret hvor de som sitter med makta har sikkert flertall til å gjøre som de vil uansett. Noen gang så har man følelsen at diverse «kvinnepolitiske utspill» blir nettopp det –alibier for at de som sitter med den reelle makta skal få konsentrere seg om det som virkelig teller.

Skal en opprette tiltak for et kjønn må hensikten være å forsøke å endre på den nåværende situasjonen, ikke å ha noe å henvisne til når diskriminering blir påpekt.

Dette betyr ikke at alle tiltak for et kjønn skal legges ned. Som artikkelen om kvinnegruppa

i jusshjelpa viser, er det et stort behov for tiltak der det er naturlig at kvinner hjelper hverandre. En identifiserer seg med kjønn, og om det reiser en gutt eller ei jente rundt på de videregående skolene og reklamerer for realfag har mye og si for jenterekutteringa til realfagsstudier. Noen ganger er det behov for å dra fram et kjønnspesielt –for å vise lønnsforskjeller, eller for å prøve å bryte med kjønnsrollemønstre.

Det skal ikke stå i historieboka «mens folk arbeidet hjemme med barn og matlaging, var mennene ut på jakt». Det er ikke en ombytting av kjønnsrollene som er målet, men en fjerning.

UTROPIA
er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø.
Avisa kommer ut 10 ganger i året.

Redaksjonens adresse er:
Utopia –Studentavisa i Tromsø,
Postboks 678, 9001 TROMSØ, Tele-
fon (083) 44 283.

Ansvarlig redaktør:
Arve Bartnes

Redaksjonssekretær:
Bjørn Joachimsen

I redaksjonen:
Britt Bakkehaug, Tove Klæboe-Nil-
sen, Gry Berntzen, Asle Rønning,
Arne Hauge og Geir-Arne Hansen

Foto:
Ole Jacob Hanssen, Morten Han-
sen, Oddgeir Sagerup, og Roy Øst-
ensen

EDB-konsulent:
Kai Friis

Lay-out:
Asle Rønning og Arve Bartnes

Redaksjonen er valgt på politisk uavhengig grunnlag.

Sats og ombrekking:
fotosetteriet as, tlf. 82 302
Postboks 3604, Stakkevoll
9001 Tromsø

Trykk:
Bladet «Tromsø»

Opplag:
3000 eksemplarer

Annonsepris:
kr. 4,- pr. sp. mm.

Neste annonsetidline:
26. oktober

«Studentfiendtlig av instituttledelsen»

- Instituttledelsen forsøker bevisst å svekke studentenes innflytelse med den nye Universitetsloven i handa. Dette kan få store konsekvenser for studentene. Roy Østensen, studenttillitsvalgt ved Institutt for Matematikk og realfag, reagerer på det han betegner som et studentfiendtlig utspill fra ledelsen.

Av Arve Bartnes og Bjørn Joachimsen (foto)

Bakgrunnen for striden er den nye universitetsloven som ble vedtatt i vår. Her står det at at studentene har krav på mellom femten og femogtyve prosent representasjon i instituttrådene. Inntil loven ble vedtatt i vår hadde studentene rett til tretti prosent av plassene i rådet. Da Universitetet i Tromsø ble grunnlagt fikk studentene opptil tretti prosent av plassene i råd og utvalg. Studentene i Tromsø har derfor hatt større innflytelse over sin egen situasjon og universitetets utvikling enn studentene ved andre universiteter og høyskoler. Mens disse kan bruke loven til å styrke studentenes stilling, kan loven bli et tilbakeslag for studentene i Tromsø.

Instituttledelsen på IMR oppfører seg studentfiendtlig, mener Roy Østensen.

- Instituttledelsen på IMR prøver nå å få igjennom en sammensetning av instituttets øverste organ der studentene er representert med det minste antall plasser som loven tillater. I dag har studentene syvogtyve prosent av stemmene i rådet; hvis ledelsens forslag blir vedtatt får vi bare atten! Vi har siden saken kom opp i høst prøvd å få til et kompromiss med instituttledelsen som er mer i den ånd Universitetet i Tromsø har hatt tradisjonelt. Instituttledelsen har stått steilt på sitt, og vi betrakter derfor holdningen som direkte studentfiendtlig. Ledelsen benytter den nye loven til å overkjøre studentdemokratiet og dermed universitetet som undervisningsinstitusjon. Konsekvensen kan bli at studentenes behov for veiledning og undervisning blir nedprioritert til fordel for rene forskningshensyn.

og ser på undervisningsoppgaven som en forpliktelse. I saker hvor det står mellom å prioritere forskning og undervisning har studenter og vitenskapelig tilsatte motstridende interesser. Med den nye styresammensetningen som ledelsen legger opp til mister studentene mulighetene til å påvirke slike beslutninger. Får den nye loven bare negative konsekvenser for studentene?

- Loven åpner for at instituttet kan deles inn i avdelinger eller fagseksjoner som styres av et organ med tilsvarende fordeling av representanter. Enkelte saker kan da delegeres til disse rådene. På IMR finnes det allerede slike seksjoner, men de er ikke formalisert. I disse seksjonenes organer har ikke studentenes stemmerett. Den nye loven sier at hvis disse organene skal ha myndighet til å fatte vedtak må studentene ha representasjon. Et av de fremste målene for studentpolitikkerne på IMR blir nettopp å jobbe for at studentene får slik representasjon.

-Hvordan begrunnen du dette?

-Vitenskapelig tilsatte setter som regel forskning fremfor undervisning

-Lovlig

Instituttleder ved Institutt for matematikk og realfag, Per N. Schanke, tilbakeviser kritikken fra studenthold.

- Vi har nå fått en felles lov for alle universiteter og høyskoler. I den er det fastsatt rammer for ulike gruppers representasjon i råd og utvalg. Jeg forstår godt at de grupperinger, i dette tilfellet studentene, som får redusert sin innflytelse som en følge av den nye loven reagerer. Loven pålegger oss imidlertid å gi de fast vitenskapelig tilsatte flertallet i Instituttstyret. Det hadde de ikke fra før av. Samtidig har studentene nå større representasjon i den nye loven tilsier. Da er det naturlig å gi studentene en mindre plass i styret og gi den til de vitenskapelige ansatte. Etter en slik omrokking vil begge grupperinger ha den representasjon i styret som de har krav på. Vi må også huske på at studentene i Tromsø tradisjonelt har en mye sterkere representa-

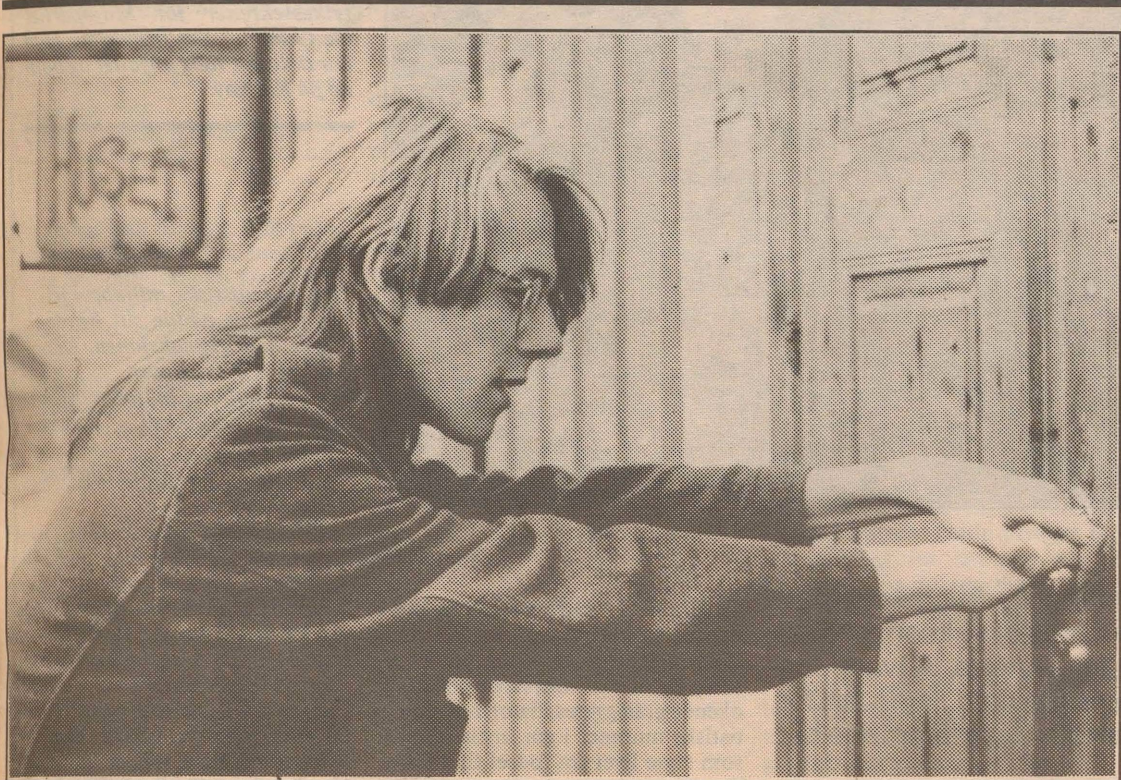
sjon enn på andre universiteter. I Tromsø svekker loven studentenes innflytelse, ved andre universiteter kan den bidra til å øke den. Jeg mener at studentene med den nye sammensetningen fortsatt vil ha en sterk posisjon, noe som er positivt for studentdemokratiet, sier instituttleder Per N. Schanke til Utopia. Vi betrakter det som mistenkelig at ledelsen bare jobber for å svekke studentenes stiling i Instituttstyret uten å ta initiativ til å endre på seksjonsorganene hvor endringene må gå i studentenes favør.

Roy Østensen mener denne saken har stor prinsipiell betydning for studentene på hele universitetet. -Studentene på andre institutter må derfor forberede seg på følgene av den nye universitetsloven, og ikke la seg overkjøre av de enkelte institutters ledelse, oppfordrer Roy Østensen.

STUDENTPRESTEN

Dagfinn Magnus er ansatt av Den Norske Kirke for å arbeide blant studenter og ansatte ved Universitetet og høyskolene i Tromsø. Presten er åpen for samtaler om religiøse, personlige- og sosiale problemer, samt faglig-teologisk rådgivning.

Kontor i Brevika (IMR-biblioteket), tlf. 44 097, priv. 58 065.

- Jeg er uskyldig utestengt fra Studenthuset, sier Tore Mentijærvi som ikke kommer inn på 6 måneder.

-Uskyldig utvist

Tore Mentijærvi og kameraten Dag Jørgensen er fortvilet. Onsdag 6. september ble de utvist for 6 måneder fra Studenthuset, anklaget for hasj-røyking. Begge hevder de er uskyldig utvist.

- På linje

- Ingen av oss har noensinne røkt hasj inne på Huset. Her er vi helt på linje med Husets policy. Huset skal være en sosial samlingsplass for studenter og ikke noen hasjbule. Det ville være illojalt overfor andre studenter å gjøre det. Derfor er det også ekstra ille å bli uskyldig utvist for hasjbruk, sier de to til Utopia.

Går videre

- Det er nå på tide å se nærmere på dørvaktenes funksjon. Blant stu-

denter verserer det mange historier om urettferdig behandling på Huset.

Vi vil ikke henge ut noen, men det er viktig at huset ordner opp i forholdene.

Derfor vil vi forsøke å få saken inn på neste generalforsamling i Studentsamfunnet som har aksjemajoriteten i Studenthuset.

- Full tillit

- Dette er første gangen jeg får en klage på dørvaktene siden jeg begynte som daglig leder for et år siden. Vi har svært få disiplinærproblemer med gjestene på Studenthuset. Daglig leder Reidun Karlsen har full tillit til dørvaktene sine.

Av Arve Bartnes

- Dørvaktene våre gjør en god jobb. Jeg var ikke tilstede den aktuelle kvelden, men dørvaktene har rapportert at de var helt sikre i sin sak. Hasjrøyking inne på huset er meget alvorlig. Dørvaktene har klare retningslinjer å gå etter når det gjelder hvor lang utvisning som skal gis for forskjellige forseelser. Selvsagt må det utvises skjønn. Hvis det var jeg som hadde knepet noen på fersk gjerning mens de røkte hasj ville de blitt utvist for et år.

Men de to studentene hevder at de er uskyldig utvist?

- I så fall har de valgt feil fremgangsmåte. I stedet for å la seg intervjuet av Utopia og å kjøre saken frem på generalforsamlingen til Studentsamfunnet burde de ha kommet til oss. De må gjerne skrive et brev eller komme og diskutere saken med meg. Men såvidt jeg forstod var det ikke tvil om skyldspørsmålet. Bli det påstand mot påstand blir utviselsen opprettholdt. Vi ønsker å reagere skarpt på all bruk av narkotika innenfor Husets fire vegger.

- En av de utviste hevder at dørvakten slo ham i magen. Stemmer det?

- Det kjenner jeg ikke til. Jeg vil understreke at dørvakter ofte kommer i situasjoner hvor de føler seg presset. Unødig voldsbruk skal selvsagt ikke forekomme. Hvis det virkelig skjedde burde de ha kommet til oss slik at vi kunne fått brakt klarhet i saken.

Av Arve Bartnes og Ole Jacob Hanssen (foto)

- Det vil vi oppnå med å stå fram er å få fokusert på den behandlingen mange studenter får på sin egen uteplass, Studenthuset. Vår historie er et godt eksempel i så måte.

- Dørvakten slo

- Den aktuelle onsdags-kvelden satt vi sammen med noen venner, pratet og tok noen pils i Husets andre etasje. Det er ingen tvil om at vi ble temmelig godt påseilet etter hvert. Ingen av oss hadde røkt hasj. Dette kan flere av de som ikke ble kastet ut bekræfte. Sent på kvelden merket vi en meget markant hasjlukt i lokalet. Det er ingen tvil om at noen faktisk tok en rev. Hvem det var vet vi ikke. Lokalet var fullstappet av folk. Da dørvaktene merket lukten kom de rett bort til vårt bord og bad oss forlate lokalet fordi vi røkte hasj. Vi gjennetok flere ganger at det ikke var oss, noe som ikke hjalp. I garderoben gav vaktene beskjed om at vi var utvist for 6 måneder. Stemningen var ganske opphisset, men det var ingen antydning til voldsbruk. Dag Jørgensen sto og gestikulerte, handa kom nær ansiktet til dørvakten. Plutselig ble smalt det. Tvikroka etter slaget i magen gav jeg opp diskusjonen og kom meg ut, forteller Dag Jørgensen.

Fortrinnsrett til forskningsstipend

Norges allmennvitenskapelige forskningsråd (NAVF) legger nå fram en plan for fortrinnsrett for kvinner ved tildeling av forskningsstipend. Ordningen med egne studentstipend for kvinner skal utbygges. Vekstområdene i norsk forskning er i stor grad knytta til økonomi og teknologi hvor det er få kvinner med. Gjennom egne stipend til kvinnelige hovedfagsstudenter som arbeider med forskningsrettede oppgaver innenfor bioteknologi og informasjonsteknologi vil NAVF rette på dette. I tillegg til å gi kvinner fortrinn ved tildeling av stipend vil NAVF blant annet kompensere for merbelastninger kvinner har fordi det er få av dem i systemet.

Gjenglemte ting på UB: — Hentefrist 24.10

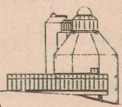
Masse uavhenta tøy på UB.

Av Tove Klæboe Nilsen
og Oddgeir Sagerup (foto)

12. september ble ubenyttede skap i kjelleren på Universitetsbiblioteket (UB) brutt opp. Dette gjøres hvert semester fordi mange «okkuperer» skap i semester etter semester uten å bruke dem. Lesesalsinspektøren bryter dem opp, tømmer dem og klargjør dem for andre studenter. Nå i høst ble disse skapene tatt i bruk umiddelbart av folk som sto i kø bak lesesalsinspektøren for å få seg et skap.

Det store problemet i denne sammenhengen er at alt som skapene blir tømt for må lagres. - Vi har fylt opp mange hyller innafør skranken på UB med ransler, bager, bøker og alt som var i skapene, forteller lesesalsinspektør Marit Rustad. Men dette blir bare liggende i seks uker, altså til 24.oktober. Da legger vi sakene ut for alle som måtte være interessert i dem. Når folk ikke tar ansvar for sakene sine, må vi bare gjøre det sånn, sier Marit Rustad.

NORDBLYS—
PLANETARIET
universitets-
området, Breivika

Besøk oss for

—FORESTILLINGER

—FORFRISKNINGER M.M.
I VÅR FOAJE

—EN PRAKTFULL UTSIKT
OVER UNIVERSITETS-
OMRÅDET FRA VÅR
PANORAMAKUPPEL

For info og best. tlf. 76 000

Grønn politikk og grønne partier

KRONIKK:

Jan Boyer Vindheim er husfar og fylkessekretær for Miljøpartiet De Grønne i Sør-Trøndelag. Han har tidligere vært forfatter og bonde på Karlsøy.

Den populistiske miljøbevegelsen i Norge nådde sitt høydepunkt med Altaaksjonen. Deretter gikk det nedover. Men nå kommer miljøbeverdier inn i politikken, skriver Vindheim.

Foto: Ola Røe

Kunnskapen om truende sammenbrudd i de økologiske systemene på jordkloden har vært virksom i norsk og europeisk politikk i flere tiår allerede. Advarslene om truende katastrofer ble lenge avfeid, men alt for ofte ser vi i dag hvordan de dystreste spådommene blir til virkelighet.

I europeisk politikk har miljøbevisstheten ført til opprettelsen av grønne partier, i opposisjon til de tradisjonelle høyre- og venstreorienterte politiske blokkene. I Norge debuterte Miljøpartiet De Grønne ved høstens valg, men kom helt i skyggen av SV's rekord-framgang, som også reduserte Venstre. Er denne situasjonen varig?

Den historiske bakgrunnen

Det er tjue år siden miljøkatastroferne først slo igjennom i den almenne politiske debatten. Blant overflods-samfunnets ungdom dukket hiipene fram med sin intuitive protest mot forbruksjaget, og sin romantiske lengsel tilbake til naturen. På det intellektuelle planet slo biologer og andre forskere alarm om det økende folketallets stadig sterkere press på jordklodens livsbevarende kapasitet. Svensk-amerikaneren Georg Borgström advarte mot det aksellerende forbruket av jordklodens begrensede ressurser. Den amerikanske biologen Paul Ehrlich advarte mot drivhuseffekten, og spådde storstilt oppblomstring av giftige alger langs de tettbefolkede kystene. Andre røster hevet seg med dystre spådommer om oljeutslipp, radioaktivitet og truende skogdød. Dommegsprofeter ble de kalt, av de mange som ikke var bekymret. Som ikke ville være bekymret.

Fra Mardøla til Alta

I Norge fikk vi Mardøla-aksjonen i 1970. Den sprang ut av samarbeids-gruppene for natur og miljøvern (snm) der folk som Arne Næss og Sigmund Kvaløy sto sentralt. Snm kombinerte miljøvernet med Gandhis ikkevoldelige kampmidler. Denne sammenkoplingen er sentral i det komplekset av holdninger som våre dagers grønne bevegelse bygger på.

Mardøla-aksjonen bidro til å sette miljøvernet på dagsordenen i kampen mot norsk EF-medlemskap. Ottar Brox leverte fra Tromsø utkast til en radikal populisme der miljøvernet sto sentralt. Hartvig Sætra konkretiserte den nærmer som «økopolitisk sosialisme», og

det oppsto en ny radikal bevegelse blant studentene under navnet «Populistiske Arbeidsgrupper».

FN's internasjonale miljøvernkonferanse i Stockholm i 1972 skapte ytterligere oppmerksomhet rundt økologien, og fokuserte lbant annet sterkt på forholdet mellom overforbruket i nord og fattigdommen i sør. Norge fikk – som det første land i verden – egen miljøvernminister. Grunnlaget var lagt for Norges rykte om stormakt i miljøvern-sammenheng, samtidig som politiske konflikter om ressursutnyttning, distriktspolitikk og vassdragsutbygging bygde seg opp. Den populistiske miljøvernbevegelsen nådde et klimaks i demonstrasjonene i Innerdalen og Alta. Der sto Arbeiderpartiets miljøvernminister Gro Harlem Brundtland på utbygernes side, et faktum den norske miljøbevegelsen vanskelig kan glemme.

De grønne partiene

Nederlagene i Alta og Innerdalen førte til en langvarig nedtur for den norske miljøbevegelsen. I mellomtida skjedde det ting i andre deler av Europa, vi fikk grønne politiske partier. Die Grünen i Tyskland er det mest kjente, men i løpet av 1980-åra har det blitt valgt inn hunderevis av representanter i nasjonal-forsamlinger, og tusenvis av representanter i kommunestyre i hele Vest-Europa for grønne partier. I land som Australia, New Zealand, Canada og USA har de grønne partiene også markert seg.

Aller mest interessant er kanskje dannelsen av de grønne partier i Øst-Europa – blant annet i Estland, Polen og Ungarn, samt i Tyrkia, Egypt, Malta og India. De grønne partiene plassere seg utenfor den tradisjonelle politiske skalaen, og er derfor et interessant alternativ når østeuropeerne skal kvitte seg med marxismen uten å gå over til kapitalismen. «Hverken til høyre eller til venstre –men foran!» er et typisk grønt slagord.

De Grønne avviser de etablerte partienes tro på et «framskritt» som består i økt produksjon og økt konsum, og der menneskene i stadig økende grad gjøres til umyndige statistiske nummer i går institusjoner som styre livet fra fødsel til død. De Grønne avviser at meningen med livet skal være å «arbeide» med å lage og bruke meningsløse og miljøfiendtlige produkter, på bekostning av framtida og andre deler av jordkloden.

Rødgrønne allianser

Die Grünen i Vest-Tyskland har en løpende debatt om de skal samarbeide med sosialdemokratene eller ikke. I enkelte delstater er et slikt samarbeide gjennomført, og De Grønne har fått regjeringposter som har gjort dem til medansvarlige for en politikk som ofte står i sterk motsetning til partiprogrammet.

Spørsmålet om rød-grønne allianser avdekker de sterke indre spenningene som flere ganger har truet med å rive Die Grünen i stykker. I motsetning til de grønne partiene i andre land inneholder Die Grünen en talefør marxistisk minoritet som ofte har gjort det vanskelig på nå fram til klare vedtak.

Den indre splittelsen er utvilsomt en medvirkende årsak til at Die Grünen ikke lenger er det sterkeste grønne partiet i Europa. I Frankrike og Storbritania gikk De Grønne sterkt fram ved valgene til EF-parlamentet sommeren 1989 – Les Verts i Frankrike fikk over 11% av stemmene og The Greens i Storbritania 15%, og de grønne partiene fikk sterkt fram også i de fleste andre EF-landene – men Die Grünen sto på stedet hvil med 8,4 %.

De Grønne i Norge

I Norge sto Venstre tidlig fram som et klart grønt parti, uavhengig av de tradisjonelle maktblokkene, men etter valgnederlaget i 1985 har partiet dreid klart mot høyre og tonet ned den radikale miljøpolitikken til fordel for en kombinasjon av liberalistisk næringspolitikk og reformistiske miljøtiltak. Denne utviklinga har bidratt til at Miljøpartiet De Grønne så dagens lys.

By- og Miljøvernlista i Kristiansand har eksistert siden 1979, og har gått fram i opplutning ved hvert kommunevalg siden da. I 1985 fikk liknende lister valgt inn en rekke repre-

sentanter i kommunestyrene i Halden og Fredrikstad, og en representant i fylkestinget i Akershus.

Høsten 1988 ble Miljøpartiet De Grønne opprettet, og partiet stilte lister over hele landet (umtatt Nordland og Sogn og Fjordane) ved Stortingsvalget i år. Når resultatet ble ynkelige 0,4% (vel 10 000 stemmer), skyldes det flere faktorer, men den viktigste er nok SV's framgang.

Hverken til høyre eller til venstre SV har hatt en miljøprofil helt siden partiet oppsto, blant annet på grunn av innsatsen til folk som Ottar Brox og Hartvig Sætra, men miljøengasjementet har alltid vært et av flere innslag i veven. Det er stor indre spenninger i SV, slik som i Trondheim der en byråkratisk fløy flere ganger har stemt for å legge ned i bytrikken, med et fra miljøsynspunkt –katastrofalt resultat.

SV har forsøkt å bli medlem i sammenslutning av grønne partier – The European Greens –men er blitt avvist, fordi partiet bygger på et tradisjonelt sosialistisk grunnsyn. I årets valgkamp klarte SV likevel å framstå som det viktigste grønne partiet i norsk politikk, og sopte i valgkamp-innsparten opp miljøstemmene fra både De Grønne, Fylkeslistene for Miljø og Solidaritet og Venstre.

Det dårlige resultatet for Venstre var kanskje det mest overraskende ved dette valgresultatet, og må tas som et tegn på at kombinasjonen av miljøengasjement og høyreorientert politikk ikke er overbevissende. På lengre sikt vil den grønne politikken også måtte rive seg løs fra tilknytningen til den politiske venstre-øyen. SV vil derfor måtte forandre seg mye for å holde på miljøstemmene.

De Grønne har nok en framtidig også i norsk politikk, skjont valgdebuten i år ikke var imponerende. Men inne kommunevalget om to år vil partiets politiske og organisatoriske alternativ være betydelig styrket, og tradisjonelt får jo de små partiene større oppslutning ved lokalvalgene. Allerede ved neste Stortingsvalg er det derfor sannsynlig at De Grønne vil klare å markere sin nye politiske dimensjon i velgerenes bevissthet.

—Forverring for utenlandsstudenter

— Skuffende for utenlandske studenter i Norge!, sier Maung S. Lwin fra Foreign Students Union (FSU) i Tromsø om rapporten «Grenseløs læring» som nylig er lagt fram. Rapporten er skrevet av et utvalg nedsatt av Kultur- og Vitenmskasdepartementet og har vært ledet av Kjetil A. Flatin. Rapporten omfatter flere sider ved internasjonalisering av den høyere utdanninga i Norge, og har møtt tildels sterke reaksjoner fra studenthold.

Av Asle Rønning
og Oddgeir Sagerup (Foto)

Utopia har bedt Maung, som også sitter som medlem i Studentutvalget, og Sadique Isahaku fra NSUs lærerstedsutvalg i Tromsø om å kommentere den delen av rapporten som omhandler vilkårene for utenlandske studenter i Norge. De understreker at hverken SU eller FSU i Tromsø har rukket å behandle rapporten. En innstilling fra organisasjonene ventes i løpet av høsten.

Færre 3.verden-studenter

— Det mest vidtrekkende forslaget utvalget går inn for er at studenter fra 3.verden skal fullstipendieres. I dag får disse studentene delvis lån og delvis stipend, men siden kostnadsnivået er så mye høyere i Norge enn i et 3.verden-land har det vist seg nesten umulig å betale tilbake låne-ene fra utlandet. Vi er glade for forslaget om fullstipendiering.

— Det som er så synd er at utvalget samtidig vil redusere antallet studenter som skal nyte godt av denne ordningen. I dag er det ca 600 studenter fra den 3.verden som er kunder i lånekassen hvert år. Det er altså ikke snakk om mange, og man hadde ihvertfall forventa at dagens nivå skulle bli opprettholdt. Men forslaget vil minske dette tallet til 400. Både NSU og FSU har gått imot en slik reduisering.

Misbruk av statistikk!

Utvalget har vært opptatt av å finne løsninger på hvordan man skal få utenlandstudentene til å reise tilbake til hjemlandet etter utdanninga?

— Ja. Det har vært gjort et stort poeng ut av at 89 % av 3.verden-stu-

dentene ikke reiser tilbake. Det har vært slått opp i mediene, blant annet på Dagsrevyen. Men det man ikke nevner er at andelen av studenter fra Europa og USA som blir værende i Norge etter å ha tatt utdanning her, er nesten nøyaktig like stor - 89,2 % Det er misbruk av statistikk å slå opp tall tatt ut av sammenhengen!

— Man spør om hvorfor 3.verdensstudenter blir her: «Er det på grunn av man får det bedre økonomisk i Norge? —Ja, selvsagt er det det!», svarer man. Men hvorfor blir da så mange fra i-land (som har omtrent samme levestandard som Norge) værende?

Men er det ikke naturlig å stille andre krav til studenter fra 3.verden enn til de fra Europa og Nord-Amerika siden 3.verden-studenter i mye større grad er avhengig av norsk finansiering?

— Når det gjelder kunder i Lånekassen, ser vi at Europa og USA kommer ut med 37% av midlene til utenlandske studenter, mens Latin-Amerika, Asia og Afrika tar de resterende midlene. Det altså en myte at 3.verden-studenter tar alle disse midlene.

4-årsregelen

Det har vakt reaksjoner at utvalget vil gå langt i å begrense den tida utenlandske studenter kan være i landet før de må tilbake?

— Det er i og for seg ikke noe nytt. 4-års regelen skal beholdes, det vil at studietida med støtte fra Lånekassen begrenses til fire år. Når folk reagerer på dette betyr det bare at man ikke kjenner dagens regleverk.

— Det er meningsløst at denne regelen opprettholdes. 4 år gir ikke mu-

lighet til å starte fra bunnen av og ta hovedfag i et emne. 5 eller 6 år er normal studietid dersom man skal få med seg hovedfaget.

— Jeg tror at grunnen til at 4-årsregelen beholdes er at det vil gi en mulighet til å prioritere hovedfagsstudenter, altså studenter som har tatt cand. mag.-grad eller tilsvarende i sitt hjemland. Det slås fast i rapporten at det er et mål å få slike studenter til Norge. Det er en lite smidig holdning — i noen tilfeller er det behov for studieplass til hovedfagsstudenter, i andre tilfeller er det behov for utdanning helt fra grunnen av.

— Rapporten påstår at «det vil gi høyest effekt av bistanden å ta inn studenter på hovedfagsnivå». Det er ikke noe grunnlag for å påstå det.

Ikke glem minoritetene!

— Dagens ordning gjør det mulig for at f.eks. minoritetsgrupper/urbe-folkning uten muligheter for høyere utdanning i hjemlandet kan få støtte på videregående skoler eller Universitet. Dersom Flatin-utvalget får gjennomslag for sitt syn om at hovedfags- og doktorgrads-studenter skal prioriteres, kan slike grupper falle ut, sier Maung S. Lwin.

— En av de beste effektene norsk tilbud om utdanning kan gi, er støtte til minoritetsgrupper, de svakeste gruppene i verdenssamfunnet.

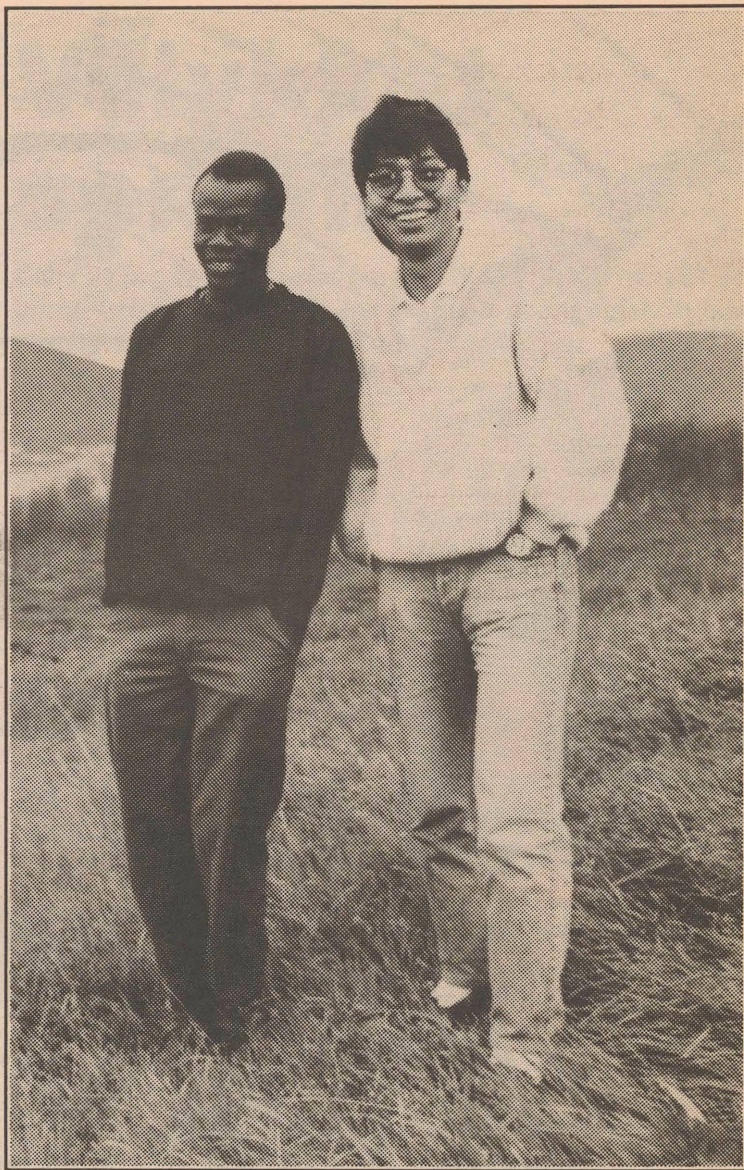
Ingen Maung i Tromsø?

— Jeg har sjøl dratt nytte av denne regelen. Jeg kommer fra Rakhain-minoriteten i Bangladesh. Vi har vært systematisk undertrykt fra britenes kolonitid og fram til i dag. Mulighetene for utdanning er små når det er 40.000 av ditt folk i et land på 100 millioner.

— Når jeg kom til Norge var jeg avhengig av utdanning helt fra bunnen av, og oppfylte ikke Flatin-utvalgets krav om en cand. mag.-grad fra hjemlandet. Den eneste fra den folkegruppa som finns i utlandet er meg, og dersom Flatin-utvalget hadde fått bestemme da jeg søkte om studieplass i Norge, er jeg redd det ikke engang hadde vært noen Maung i Tromsø!

Innvandringsfrykt

I Norge er det i dag en generelt skeptisk holdning til innvandring, og folk fra 3.verden som kommer til Norge. Har Flatin-utvalget skjelt til slike holdninger?

Sadique Isahaku og Maung S. Lwin er skuffa over Flatinutvalgets tilstrammingsforslag for 3. verdensstudenter.

— Ja, jeg tror det. Først må jeg si at det at studieplasser i Norge skulle brukes til skjult innvandring er totalt tåpelig og uten rot i virkeligheten. Rapporten nevner imidlertid at Justisdepartementet og Utlendingedirektoratet har kommet med slike antydninger.

— Det blir spekulasjoner, men jeg tror kanskje at en kan finne lignende vurderinger dersom en leser mellom linjene i rapporten. Særlig skremmende er det når det står i et av utvalgets forslag at «innføringsprogrammene forsrykves i tyngde

fra direkteopptatte studenter til innvandrere og flyktninger»!

— Jeg er usikker på hvordan dette skal oppfattes, men det kan forstås slika at man setter likehetstegn mellom flyktninger som har kommet hit p.g.a. trusler mot sitt liv og studenter som kommer hit for å lære. Hvordan rimer dette i så fall med utvalgets snakk om «effekten» av utdanning og innsats for å få utenlandstudentene til å reise tilbake etter endte studier? Man kan da ikke regne med at flyktninger som har fått oppholdstillatelse i Norge skal reise tilbake med det første?

—Lik evaluering!

— Det er viktig at evalueringa av utdanning harmoniseres. Selv har jeg cand. mag. grad fra Nigeria, sier Sadique Isahaku fra NSU i Tromsø. —Men dersom jeg vil ta hovedfag i bedriftsøkonomi her i landet må jeg begynne helt fra bunnen av, fordi min cand. mag. grad ikke tilsvarer den norske. Det er viktig å få gjort noe med dette problemet.

Sadique er også bekymret for størrelsen på et eventuelt stipend til utenlandske studenter:

— Vi stiller oss svært positive til full stipendiering, men det må være stipend til å leve av!

Mulighet for praksis

— Etter utdanningen i Norge er det viktig at man får oppholdstillatelse og mulighet til å være i Norge for å skaffe seg praksis. Viss du ikke har fått praktisert det du har lært i Norge, kan det bli vanskelig å benytte det hjemme. Måter å gjøre ting på kan være svært forskjellige i hjemlandet. Praksiserfaring i Norge gir deg et bredere erfaringsgrunnlag og gjør at du letter kommer inn i situasjonen i hjemlandet igjen. En konsekvens av Flatinutvalgets innstilling kan imidlertid bli at folk nektes disse praksis-årene i Norge etter endt utdanning.

— Til slutt vil jeg understreke at de delene av rapporten som gjelder utenlandske studenter i Norge må utgis på engelsk! Det er en forutsetning for at vi utenlandstudenter kan få diskutert og gjort oss opp en mening om forslagene i rapporten.

Mann for sin hatt

— Som studentpolitiker og idealist har den siste tiden vært deprimerende. Vi har måttet bruke mye tid på å renske oss for beskyldningene som ble rettet mot oss i førsteside-oppslaget i forrige nummer av Utopia, sier Studentutvalgsleder Tommy W. Nordeng til Utopia.

— Vi fastholder vår versjon av «protokoll-saken». Det offisielle referatet fra Studentutvalgets (SU) møte 4. september er i samsvar med det vedtaket som ble fattet. Tommy W. Nordeng hevder at SU har fulgt de rutiner som SU alltid har gjort.

Belastning

— Beskyldningene Utopias kilde kommer med skyldes dårlig kjennskap til disse rutinene. Med unntak av meg selv er SU-styret sammensatt av helt nye folk. For dem har denne saken vært en stor belastning, men nå må vi se fremover. Fra vår side anser vi med dette saken for å være ute av verden.

Av Arve Bartnes og
Ole-Jacob Hanssen (Foto)

Store saker

— Nå føler jeg at studentenes til-litsvalgte omsider har begynt å diskutere politikk. Vi har satt opp en slagplan for høsten som rommer flere meget viktige studentpolitiske saker. Spørsmålet om fortsatt boikott av Velferdsloven vil uansett resultat få konsekvenser for framtida til studentene i Tromsø. Statsbudsjettet skal tas opp. Samtidig arbeider vi for å få skolert studentpolitikere skikkelig. I den anledning har vi nylig avviklet et fem-dagers seminar som hadde stor oppslutning. Etter den turbulente semesterstarten blir det godt å kunne konsentrere seg om disse viktige sakene.

4. byggetrinn på Universitetet har vært i bruk et par måneder. Utopia har besøkt bygningen og presenterer her noen studenter og ansattes syn på dette monumentale Casa Rosa.

Av Bjørn Joachimsen
og Ole Jacob Hanssen (foto)

Jeg trives kjempefint. Her er det gode arbeidsforhold, og det er lyst og trivelig. Informasjonskonsulent Elin Gundersen er ikke i tvil om hva hun mener om det nye kraftsenteret i universitetslivet. – Jeg synes det er veldig positivt at administrasjonen er blitt samla på ett sted. Helt siden 4.byggetrinn ble påtenkt,

Universitetet

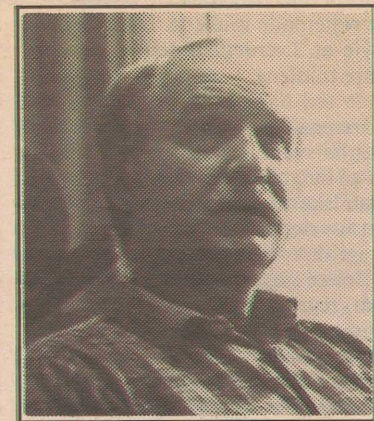
har det hersket full forvirring og verbalt kaos omkring hva barnets navn skal være. Hovedgården, Administrasjonsbygget og 4. byggetrinn har vært brukt, og det siste er for tida offisielt navn. Vi konfronterer Elin Gundersen med at dette ikke kan være noen permanent løsning...

– Det endelige navnet er ikke bestemt enda, men det blir antakelig en navnekonkurranse, sier hun og forsvinner ut av kopirommet.

Mange hundre mennesker studerer og arbeider daglig under glasstaket i 4.byggetrinn. Noen vender tomme rett opp, mens andre har både positivt og negativt å si om Universitetets nyanskaffelse.

Owe Steen Hansen er universitetslærer på ex.phil. Han og de andre ex.phil.-lærerne trives utmerket og synes de har fått bra kontorer. Det hadde de ikke da de holdt til ved Driftssentralen. Selv om Owe Steen Hansen synes at undervisningsforholdene har blitt bedre, har han klare innvendinger. – Auditorium Maximum ble ikke så stort som vi hadde ønska. Meninga var at ex.phil.-forelesningene skulle holdes der, men nå holder vi fortsatt på i Fokus kino. Vi som underviser på ex.phil. er litt skuffet over det. Det er ikke vanskelig å forstå problemet når det er 500 studenter, og det bare er plass til 350 i Auditorium Maximum.

– Men studentene har fått et godt tilbud i forhold til andre universiteter, sier Owe Steen Hansen. – Det er mange kollokvierom, og kantina er veldig bra. Vi får god anledning til å treffe studentene.

LÆREREN: – God kontakt med exphil-studentene i det nye 4. byggetrinn, sier ex.phil-lærer Owe Steen Hansen.

Etter mange års tilhold i merke kjellere under Universitetets biblioteket, har studentpolitikere i Studentutvalget og Norsk Studentunion (NSU) flyttet opp i 4. byggetrinn. Kjetil Aamann fra NSUs lærerestedsutvalg har en av sine mange røykepauser i NSUs nye læreresteder.

– Jeg trives godt i 4.byggetrinn, sier han. – Det er deilig å komme inn i nye kontorer.

– Det er kjempefint at vi har fått kontorlandskap for studentforeningene. Det er lett å få tak i TSI, FSU, Mållaget, TøKSF og alle de andre som har fått plass der.

STUDENTPOLITIKEREN: Kjetil Aamann hviler ut mellom slagene med dårlig fagtilbud på bokhandelen og glatte lumse trappetrinn.

– En ting som er negativt, er at flisene i trappene her er veldig glatte. Jeg tror rett og slett at det er farlig å gå der. Jeg har selv sklidd og falt i de trappene, sier en lettere betuttet Aamann.

Etter at 4.byggetrinn sto klart, har også universitetsbokhandelen Akademisk Kvarter fått tilhold på universitetsområdet. Som en følge av dette forsvant bokhandelens mark i byen. Det kunne være naturlig å tenke seg at den ble en mer rendyrka fagbokhandel. Kjetil Aamann har som seg hør og bør også mening om dette.

– Akademisk Kvarter har ikke forandret seg så veldig etter at de flyttet fra byen – de har fortsatt ikke de bøkene jeg skal ha. Det er likevel lettere for studentene på komme på bokhandelen nå.

Om Kjetil tar førsteprisen i navnekonkurranse for 4.byggetrinn er umulig å si, men han antyder *Låven* som et mulig forslag.

— eller høylåve?

Sosialtjenesten

Ta kontakt hvis du trenger råd og veiledning ved personlige og sosiale vanskeligheter eller studieproblemer som ikke er faglige. Du kan også be om informasjon av forskjellig art og få vite hvor du skal henvende deg i helse- og sosiale spørsmål og juridiske saker.

For norske studenter:

Sosialkonsulent Ann Torunn Olsen
Kl. 09.00 - 15.00 alle dager unntatt torsdager.

For utenlandske studenter:

Sosialkonsulent Anne-Marie Hektoen
Kl.09.00 - 15.00 mandag,tirsdag, onsdag i uker med like uketall.

Ring tlf. 75 025 - eller stikk innom for avtale.

Studentsamskipnaden, Breivika senter, Stakkevollvegen.

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir deg delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller og linser, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se etter i reglementet som er oppslått på tavler rundt om på instituttene.

Blått på juss

Jusstudentene er mest konservative ved universitetet i Tromsø. Dette går frem av en undersøkelse laget av studenter ved Institutt for Samfunnsvitenskap. Studentene som deltok ble spurt om hvilket parti de vill gi sin stemme ved høstens stortingsvalg.

Den ferske undersøkelsen ble gjennomført ved at spørreskjemaer ble delt ut på forelesninger til 1. avd. Juss, grunnfag Sosiologi og Ex-phil. I alt deltok 365 studenter i undersøkelsen.

Høyre

39,4 % av jus-studentene stemte på Høyre. Deretter fulgte Arbeiderpartiet med 22,3% oppslutning. SV fikk 14,9 %. Venstre fikk oppsiktsvekkende bra oppslutning med 10,6%. Fremskrittspartiet fikk 9,6% av stemmene, mens Fylkeslistene for miljø og solidaritet(FMS) i likhet med «Andre» fikk null oppslutning. Den

borgerlige blokken fikk tilsammen 62,8% oppslutning og en klar valgseier på jus.

Radikalt

Blant studentene på grunnfag sosiologi er det politiske bildet et helt annet. Her er SV det desidert største partiet med 51,8% av stemmene og rent flertall alene! Ap fikk 14,8%, Høyre 11,1%, Venstre 6,2%, KRF 3,7%, Frp 2,5% og Senterpartiet 1,2%. FMS gjorde det meget bra med 7,4% oppslutning, mens «andre» fikk 1,2% av stemmene.

Også blandt studentene på ex-phil

står venstresida sterkt. SV ble størst med 31,7%, mens Ap fikk 24,7%. Ap måtte se seg slått av Høyre som fikk 28,4% av stemmene. Frp fikk 4,2%, Venstre 3,7%, Krf 3,2% mens SP fikk lave 2,6%. FMS fikk ubetydelige 1,6%.

SV størst

Ser man samlet på resultatene blir SV den store vinneren med 32,8% oppslutning på de tre fagene. Høyre ble en god nummer med et snitt på 26,3%. Ap fikk bare 20,6% oppslutning. En sosialistisk to-parti-regjering med SV og Ap ville vel ligget i kortene hvis dette hadde blitt resultatet på landsbasis.

Sammenlignet med en lignende undersøkelse som ble gjort på Samfunnsvitenskap grunnfag i 82/83 har imidlertid Frp styrket sin posisjon betraktelig. Dengang fikk Frp null stemmer. Denne gangen fikk Frp 2,5% av stemmene på grunnfag i sosiologi.

nye høyborg

STUDENTEN: —Synd at vi må dra helt til Fokus, sier ex.phil-student Tommy Svendsen.

Ved en liten visitt i 4. byggetrinn kan man ikke unngå å treffe på et uhyggelig antall ex.phil. studenter. På mange måter er 4.byggetrinn deres hus. En av disse heter Tommy Svendsen.

— Det er veldig positivt at administrasjonen og Akademisk Kvarter har flytta hit, for da slipper vi å stresse til byen for hver gang noe skal ordnes.

— Lesesalsplassene for oss på ex.phil synes jeg ikke noe særlig om. Akkustikken passer ikke til leseplasser — det blir for mye støy.

Som ex.phil-student er Tommy naturligvis berørt av at Auditorium Maximum ikke ble så stort som mange hadde ønsket.

— Jeg hadde trodd at vi skulle ha alle forelesningene på Auditorium Maximum, og det var en skuffelse at

også vi må ned på Fokus, for å ta forelesninger.

En av de store forandringene som har kommet i 4.byggetrinn, er at Universitetet endelig har fått ei stor hovedkantine med god og billig middagsservering. I den nye kantina treffer vi Torgrim Fuhr, som studerer ex.phil. og psykologi.

— Jeg spiser ofte middag i kantina, sier han. — Prisene her er OK, men det kunne vært litt mer variert meny.

Torgrim synes det er ei fin bygning, bortsett fra den lyserøde fargen. Han synes også at det kan være litt

STUDENTEN: Kjempefint og god plass her, sier ex.phil-student Hanne Sofie Jensen.

vanskelig å orientere seg i huset når man skal ha tak i folk. — Det burde vært satt opp et stort kart over hele bygninga, og gjerne over hele universitetsområdet. Skiltet nede ved IMR er ikke bra nok.

Hanne Sofie Jensen (ex.phil) er også fornøyd med kantina i 4.byggetrinn. — Det er kjempefint her og god plass. Det friser opp med planter. I kantina er det god mat, godt utvalg og OK priser.

— I Auditorium Maximum er det imidlertid alt for trangt mellom stolradene.

Noe forslag til navn på huset har ikke Hanne Sofie. — Jeg har hørt forslag på Casa Rosa, sier hun.

Universitetets høyborg er altså et sted hvor folk trives. Kantina har blitt et møtested for studentene og ansatte og for studentforeningene har 4.byggetrinn blitt et lite palass. Riper i lakken er det likevel når Universitetets hjerte, Auditorium Maximum ikke fyller behovene.

Velykket seminar

Etter et års aktiv planlegging av et næringslivsrettet seminar i regi av Avdeling for praktisk-pedagogisk utdanning (APPU), er studietilbudet starta opp.

Av Tove Klæboe Nilsen og Oddgeir Sagerup (foto)

Næringslivsrettet seminar er et semesteremne på 10 vekttall, og kan tas innenfor en cand.mag.-grad. Studietilbudet skal forberede studenter, uansett faglig bakgrunn, til yrkeslivet.

— Studiet meget bra

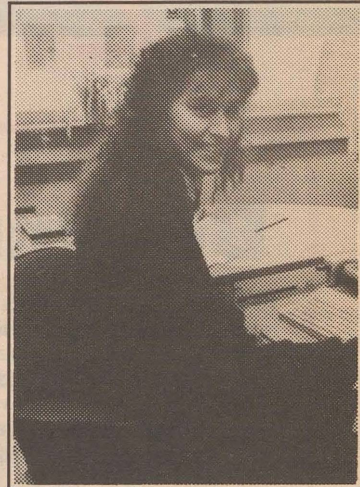
— Jeg har virkelig fått tilfredsstilt forventningene til studiet. Til å være et helt nytt studietilbud er det meget bra, sier Kirsten Andberg. — Det har vært enkelte ting vi har vært misfornøyd med, men disse har vi tatt opp straks og fått rettet opp. Forøvrig har det vært god kvalitet på forelesningene.

Hun forteller videre at studiesituasjonen blir ganske personlig når de bare er 10 studenter. Dessuten har de fleste helt forskjellig bakgrunn, noe alle drar fordel av. Det er bl.a. to geologer, en samfunnsviter, en med biologisk bakgrunn, og to som har lang yrkeserfaring på studiet.

Noe annet hun liker med næringslivsrettet seminar er at det er så praktisk rettet. Teoridelen er ikke utprega teoretisk, men tar utgangspunkt i det praktiske liv. Og praksisperioden mener hun er det viktigste og mest interessante med studiet. Tore Hansen som er utplassert i en databedrift er enig i det. — Praksisen er selve «gulrota» på studiet, mener han, og sier at næringslivsrettet seminar virkelig er å anbefale.

Teori og praksis

Studietilbudet består av en teoridel og en praksisdell. Teoridelen er delt i tre bolker: 1. bedriftsstrategi og markedsføring, 2. regnskapsforståelse og finansiering, og 3. bedriftsadministrasjon og operativ ledelse. Meninga er ikke at studentene skal lære seg grundig f.eks. økonomi og regnskap, men at de skal få en viss forståelse av disse emnene, slik at de vet hva det dreier seg om. Når de senere skal ut i arbeidslivet, kan både f.eks. geologer og samfunnsvitere kommunisere med økonomer og

Kirsten Andberg er fornøyd med det nye fagtilbudet.

andre yrkesgrupper, og utnytte dette i arbeidssituasjonen.

Studentene skal være i praksis i ulike bedrifter i to måneder i løpet av semesteret. Nå i høst er de utplassert i bedrifter bl.a. innenfor akvakultur, data, reiseliv og regnskap.

Seint ute med godkjenning

Det ble tatt opp 10 studenter til dette første semesteret. Studiet har plass til 20, men av årsaker som sein utlysning og informasjon, og kort søknadsfrist, er det bare 10 studenter i høst. APPU har imidlertid registrert relativt stor interesse for studiet utover dette. Studieplanen for Næringslivsrettet seminar ble ikke godkjent i Universitetsstyret før 1.juni -89, noe som er lovlig seint når et studietilbud skal startes opp følgende semester. Dette var andre gangen saken var oppe i Universitetsstyret, og ifølge studentrepresentanter Utropia har snakket med var det misnøye å spore i styret om studieplanen. Denne kritikken stiller studentene sjøl seg uforstående til. Vi har snakket med et par av dem, og de er veldig fornøyd med studieopplegget. Kirsten Andberg er en av dem. Hennes studiebakgrunn er to år økonomi / administrasjon fra distriktshøgskole og juss grunnfag fra universitetet i Tromsø. Hun er utplassert i en revisjonsbedrift her i Tromsø i praksisperioden.

Her er betjeningen bak de velsmakende grillrettene i den nye kantina: Anita Pedersen (til venstre), kjøkkensjef Svein Johansen og Rita Heimland. Foto: Oddgeir Sagerup

Kjennekoret
helstø- & øko-butikk
Storgata 26 - 9000 Tromsø
Tel. 083-69 599

* Biodynamisk dyrkede matvarer/ferskvarer/«snop»

* Biologisk maling — uten skadelige løsemidler.

* Allergi- og miljøvennlige rengjøringsmidler til hud, klær og hus.

* Babytøy og bleier i ubleiket, ubehandlet ull, bomull- og silkemateriale. Bæreseler, poser og vaskbare sauskin.

* Resirkulerte skrive- og brev-papir og konvolutter.

Velkommen til Skibotn

20 - 22 oktober 1989

— for alle interesserte studenter. Av programmet nevner vi:
* Brukerstyring i Samskipnaden
— Skal studentene ha flertall i styret?

* Skal Samskipnaden bli en del av universitetet?
— nye samarbeidsformer for å løse velferdsoppgaver for studenter

* Statsbudsjettet 1990 — følger for Universitetet, samskipnaden og studiefinansieringen

* Fokus på Studentrådets rolle i studentpolitikken

Sted: Skibotn feltstasjon

Tid: Avreise med buss fredag 20.oktober på ettermiddagen, retur søndag 22.oktober på ettermiddagen. Pris: Helga er gratis
Målgruppe: Studenter ved universitetet

Begrenset deltakelse — 32 plasser. Påmelding fra mandag 9. til fredag 13.oktober mellom kl.8 og 12 hos Studentutvalget i Hovedgården, tlf. 44202. Opptak til seminaret ut fra rekkefølgen påmeldingene kommer inn.

Vel møtt!
Skibotn — komitéen

Jorden rundt

Priseksempel:

OSLO—
AMSTERDAM—COLOMBO—
BANGKOK—KUALA LUMPUR—
LOS ANGELES—OSLO

Kr. 9890,-

KONTAKT OSS FOR NÆRMERE
INFORMASJON OG BROSJYRE

UNIVERS
REISER A.S

Postboks 865, 9001 Tromsø, Telf. (083) 75 820

Likestilling på Univer

— ennå lang vei å g

Begynnelsen

På slutten av 1800-tallet fikk kvinner adgang til å delta i en rekke utdanningsveier som tidligere var forbeholdt menn. Begrunnelsen var at utdanninga leder kvinner til yrker som lå nær opp til det arbeidet de før hadde utført i hjemmet. Men en annen grunn var å gjøre det mulig for middelklassekvinner som forble ugifte å forsørge seg selv på en noenlunde «standsmessig» måte.

I byene var det vanlig med særskilte gutte- og jenteskoler med forskjellig fagkrets. Jentene skulle ikke først og fremst få utdannelse, men dannelse. De få høyere skoler var kun for gutter. I 1869 fikk vi lov om den høyere almenkskole. Først 9 år senere fikk loven et tillegg som ga jenter rett til å ta middelskoleeksamen, vel og merke med innskrenka matematikkpensum og utvida håndarbeidspensum.

«Lov om Kvinders Adgang til at underkaste sig Examen artium og philosophicum» kom i 1882. Den direkte årsaken til denne loven var Ida Cecilie Thoresens ønske om å ta artium. Året etter ble eksamen artium flytta fra universitetet til gymnaset. I 1884 fikk kvinner rett til å «underkaste seg Universitetets Examinere».

Kilde: *Kvinnenes Kulturhistorie*

I dag

Slik er kjønnsfordelinga på de forskjellige instituttene. Tallen som står først er fra vårsemesteret 1989, viser de tilsvarende tallene fra vårsemesteret 1983.

Medisin : Medisinerstudiet: 123 (103) kvinner og 121 (134) menn. Medisin grunnfag: 23 (20) kvinner og 4 (5) menn.

Institutt for Biologi og Geologi : Lavere grad: 24 (35) kvinner og 43 (72) menn. Hovedfag: 18 (5) kvinner og 42 (47) menn.

Institutt for Matematiske Realfag : Lavere grad: 110 (60) kvinner og 227 (173) menn. Hovedfag: 15 (12) kvinner og 52 (30) menn.

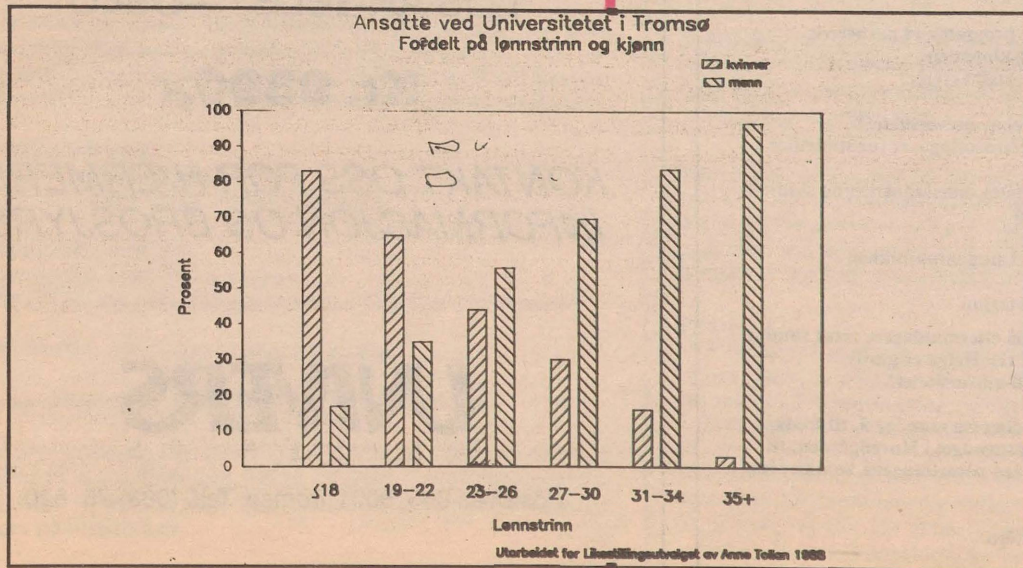
Institutt for rettsvitenskap : Alle avdelinger: 280 kvinner og 227 menn.

Norges Fiskerihøyskole : Fiskerifagsstudiet: 41 (10) kvinner og 111 (78) menn. Sosialøkonomi: 21 kvinner og 34 menn.

Institutt for samfunnsvitenskap : Til sammen 158 (75) kvinner tok forberedende denne våren, mens det var hele 363 (239) menn. Samfunnsfag, lavere grad: 228 (113) kvinner (82) menn. Hovedfag: 52 (26) kvinner og 35 (22) menn. Filologiske fag, lavere grad: 45 (50) kvinner og 46 (46) menn. Hovedfag: 8 (4) kvinner og 10 (16) menn. Samfunnsfag, magistergrad: 1 (5) kvinne og 1 (6) mann. Filologiske fag, magistergrad: 5 (0) kvinner og 10 (4) menn.

Institutt for språk og litteratur : Forprøvene: 27 (21) kvinner og 12 (11) menn. Filologiske fag, lavere: 118 (93) kvinner og 58 (49) menn. Hovedfag: 54 (27) kvinner og 16 (21) menn. Magistergraden: 1 (1)mann.

På doktorgradene var fordelinga slik i vår : Fagområdet Medisin : 3 menn. Institutt for biologi og geologi : 3 (1) kvinner og 10 (3) menn. Institutt for matematiske realfag : 9 (1) kvinner og 9 (2) menn. Norges fiskerihøyskole : 4 kvinner og 5 menn. Institutt for samfunnsvitenskap : 3 kvinner og 1 mann.

Kvinnene har inntatt universitetssamfunnet for fullt de siste åra. Vel å merke som studenter. I dette nummret av *Utopia* har vi tatt for oss forskjellige sider ved Universitetet, sett fra en kvinnesynsvinkel. Ennå er det nok langt igjen før det blir en rimelig kjønnsfordeling innen de akademiske profesjoner. Selv om likestilling er gjennomført i ordet, er det fremdeles uilkeheter i hva kvinner og menn studerer, og hvilket lønnsnivå de er på til slutt ender opp i. Ett eksempel: på Universitetet i Tromsø er det i dag bare to kvinnelige professorer!

Av Britt Bakkehaug
og Ole Jacob Hanssen (hovedfoto)

På de andre universitetene er det 8 % kvinnelige professorer. I rekrutteringsstillingene (stipendiater og vitenskapelige assistenter) har det

skjedd en pågang fra kvinner. Men frafallet av kvinner er stort i overgangen til faste stillinger. Ved de andre universitetene skjer det personlige opprykk etter bedømmelse. Slik har det fungert i Tromsø også. Men på grunn av mangel på lønnsmidler er det en foreløpig stopp i dette, forteller Synnøve des Bouv-

rie på Institutt for Språk og litteratur. Det er snakk om 5-6 kvinner som er kompetente til opprykk.

Mangel på koner

Norges allmennvitenskapelige forskningsråd (NAVF) konstanterte i en utredning om kvinner i forskningssystemet at overgangen til

Siv Remen, Kristine Richardsen, Marit Zahl Pedersen Mariann Markussen trives alle godt i Jentegruppen på Juss.

Jente-juss

Juss-Hjelpa i Nord-Norge har fått et nytt «skudd» på stammen: Jentegruppen. Denne gruppa er ei av tre som jobber innafor Juss Hjelpa, som er et tilbud til hele Nord-Norges befolkning om gratis rettshjelp. Denne gis av jusstudenter ved universitetet vårt. Jentegruppen tar seg spesielt av kvinnesaker, og saker der klienten (kvinnen) spesielt ønsker ei jente som saksbehandler i sin sak.

Av Tove Klæboe Nilsen
og Oddgeir Sagerup (foto)

Etter henvendelser fra kritesentrene så studentene som jobber på Juss

Hjelpa behovet for etablering av ei egen jentegruppe, og den ble dannet i januar '89. Det skulle være et prøveprosjekt på et semester, og tida er forlenga da det viste seg at behovet for den er stort.

Studenter som er jushjelpere

De fire jentene som utgjør jentegruppen nå i høst er Marit Zahl Jonassen, Mariann Markussen, Kristine Richardsen og Siv Remen. Alle er i 20-årene og er langt uti studiene. Ei av jentene går på 3. avdeling, mens de andre går på 4. avdeling juss.

— Vi samarbeider med alle kritesentrene i Nord-Norge, sier de fire. — Vi har vært rundt på endel av dem og informert om oss selv, og om kvinners juridiske rettigheter i slike situasjoner som brukerne av kritesentrene er oppe i.

Ingen problem for små

Intet problem er for lite å komme med, sier Marit, Siv, Kristine og Mariann. — Vi kan ta klientens sak, eller vi kan hjelpe til på andre måter. Vi kan informere kvinner i vanskelige situasjoner om hvilke rettigheter de har, eller vi kan fortelle dem hvor de skal henvende seg hvis vi ikke er rette «instans». Dette gjelder f.eks. i tilfeller der saker må føres for retten. Slike saker må overføres til advokat. Jentegruppen tar i første rekke saker fra kritesentrene og saker av samme karakter der klienten tar direkte kontakt. In-

gen av disse sakene avvises. Deretter tar jentegruppen saker der klienten føler behov for kvinnelig saksbehandler, og ellers andre saker sålangt de har kapasitet.

Taushetsplikt og forsiktighet

I praksis jobber alle på Juss Hjelpa som advokater — de har dispensasjon til å gi juridisk hjelp uten advokatlisens. Juss Hjelpa kan som tidligere nevnt ikke føre saker for retten. Men de kan hjelpe klienten langt på vei i saken.

Siden de ikke er ferdig utdanna jurister, jobber de ikke alene med sakene. Ingenting i en sak avgjøres før den har vært drøftet i gruppa som den enkelte saksbehandler hører til. Det blir ikke foretatt noe i saken før klienten sier seg enig, heller. Fullstendig taushetsplikt er en selvfølge.

— De fleste sakene vi har er ofte av ømtålig karakter, og klienten ønsker ikke at selv den nærmeste familie skal vite at hun har kontaktet oss, sier Marit, Kristine, Siv og Mariann.

— Derfor er vi svært forsiktige i vår framtreten, særlig i incest- og samlivssaker.

Læreri arbeidssituasjon

Vi undrer på om ikke de får en arbeidssituasjon fylt av elendighet? — Jo, det er mye skjult elendighet rundt omkring som vi får kjennskap til gjennom dette arbeidet. I begynnelsen var det vanskelig å la være å tenke på sakene 24 timer i døgnet, men det går greit nå.

— Det å jobbe i jentegruppen på Juss Hjelpa er veldig lærerikt, sier alle fire som jobber der; Juss Hjelpa hjelper både oss og klientene.

Jentegruppen på Juss Hjelpa oppfordrer alle kvinnelige studenter som måtte ha et rettshjelpsbehov av en eller annen sort om å ta kontakt med dem. De er der for å brukes, også av studenter. Ingen saker er for små for jentegruppen. De er å treffe i Driftscentralen/IRV, og tar imot henvendelser.

teitet

de faste stillingene (professorer, amanuensisstillinger) ser ut til å virke som en bremse for økte kvinneandeler (Gornitzka, 1981). Det blir stadig flere kvinner på studentnivå, men det ser ut til å skje lite «på toppen». Synnøve des Bouvrie nevner flere mulige grunner til dette: --En praktisk grunn er at kvinner med høy utdanning gjerne har menn med tilsvarende høy utdanning. Hvis de har barn kan det være vanskelig for begge å «satse for fullt» på en universitetskariere. Dårlig samvittighet er jo et kjent fenomen for kvinner, og gjør kanskje at hun ikke velger karrieren. En grunn til at menn kan satse på karrieren, er at de gjerne har en kone som har det daglige ansvaret hjemme. En kan kanskje si at mangel på koner er et problem for kvinner som vil satse på en akademisk karriere.

Avvikere i systemet

NAVF ga i fjor ut et hefte som heter «Kvinner i akademika inntrengere i en mannskultur?» Sosiologen Elisabeth Furst skriver der at: «Dagens undertrykkelsesformer utøves typisk gjennom systemordninger som byråkrati, forvaltning og marked, men også gjennom ideologi og kulturell dominans. Slik blir også vitenskapens verden en potensiell utøver av strukturell undertrykkelse». Siden det er så få kvinner på universitetene kan eventuell diskriminering være grunna i at de «fremstår som spesielle og annerledes- og nærmest blir avvikere i forhold til systemet», som Furst skriver.

Havner i de lengste køene

Men kanskje er det for få kvinnelige søkere til stillingene som er det egentlige problemet? Noe av forklaringa ligger, ifølge Furst, i nettopp dette. Men ikke hele forklaringa, fordi mens «andelen tilsatte kvinner så og si gjennomgående er litt lavere enn andelen kvinnelige søkere, så er det omvendte tilfellet for mennene», skriver Furst (s. 36).

Lange køer

Det foreligger systematiske forskjeller i antall søkere til de stillingene henholdsvis kvinner og menn søker. Tendensen ser ut til å være at kvinner havner i de lengste køene, noe som forsterker seg i 80-åra innen medisin og særlig humaniora. Den går noe tilbake innen samfunnsvitenskap og holder seg konstant innen realfag/teknologi. Konkurransesituasjonen er dermed altså forskjellig for kvinner og menn: Kvinnene har færre tilbud og havner systematisk i de lengste køene. Det er større konkurranse om de stillingene som tiltrekker seg kvinnelige søkere enn de som tiltrekker seg bare mannlige. Furst sier videre at: «Forskningsspolitikken ser ut til å ha kommet på kollisjonskurs med likestillingspolitikken. I stedet for å bidra til å åpne dørene for kvinnene, innebærer den ensidige satsing på teknologiområdet det motsatte, nemlig at dørene lukkes» (s. 45).

Bedømmelse av kvinner

Ansettelse skjer etter offentlig kunngjøring. Søkerne skal da sende inn opplysninger om tidligere stillinger, faglig og pedagogisk virksomhet, samt materiale av vitenskapelig/faglig art. Sakkyndige oppnevnes av Universitetsstyret, etter forslag fra instituttet. Disse skal vurdere hver enkelt søknad, og legge fram ei innstilling der tre av søkerne stilles i rekkefølge. Det blir lagt vekt på rettferdighet, objektivitet og nøytralitet i de formelle prosedyrer. Spørsmål er, ifølge Elisabeth Furst, om uformelle sider av ansettelsesprosessen gjør at praksis kan avvike en god del fra regelverket.

«Dårligere»

De sakkyndige må bygge på skjønn i sin bedømmelse av søkerens kompetanse. Uten å betvile disses bedømmelsesevne, kan Furst siteres med følgende: «Empiriske undersøkelser peker på at kvinner tilskrives egenskaper som ikke verdsettes i vitenskapen» (f.eks. subjektivitet og emosjonalitet) (Gilligan, 1982). Videre nevner Furst at eksperimentelle undersøkelser gjort av Goldberg i 1986 har vist at for eksempel faglige artikler vurderes som kvalitativt dårligere, mindre originale og interessante, når den som vurderer tror at forfatteren er kvinne, enn når det forutsettes at det er en mann.

Ennå langt frem før det er likestilling på universitetene.

Jentegruppa på IMR

I løpet av de siste seks årene har endel aktive jenter markert seg på Institutt for matematiske realfag (IMR). De kaller seg simpelthen «Jentegruppa på

IMR». Formålet med gruppa er å rekruttere jenter til realfag, og stimulere flere til å fullføre studiene.

Sosialt nettverk

Det som ble snakket mest om på krisemøtet, var nemlig at mange savnet et sosialt nettverk blant jentene på IMR. -- Guttene har sitt eget miljø her på instituttet, men det er ikke noe eget jentemiljø her, ble det sagt.

Mange føler seg altså isolert i studiesituasjonen -- ikke bare fordi det er få jenter på mange av kursene, men også fordi de ikke har kontakt med andre fagmiljøer enn sitt eget, som blir stadig snevrere jo lengre man kommer i utdanninga.

Bygge opp et miljø

De som skal drive jentegruppa videre kommer derfor til å satse på å bygge opp et sosialt miljø internt på instituttet. Dette skal gjøres ved å arrangere sosiale kvelder, der man kan treffe studiekameratene utenom forelesningene, og treffe andre jenter som studerer andre realfag. Jentegruppa håper at denne sosiale profilen vil få flere med, for de er ikke i tvil om at behovet for ei jentegruppa på IMR er tilstede.

Av Tove Klæboe Nilsen

Gruppa har en svært uformell og løs struktur. De har ingen nedskrevne medlemsmasse på medlemslister -- alle jentene som studerer ved instituttet er automatisk medlemmer. De har ingen leder, men et arbeidsutvalg på 3-5 personer. Alle beslutninger tas av et allmøte.

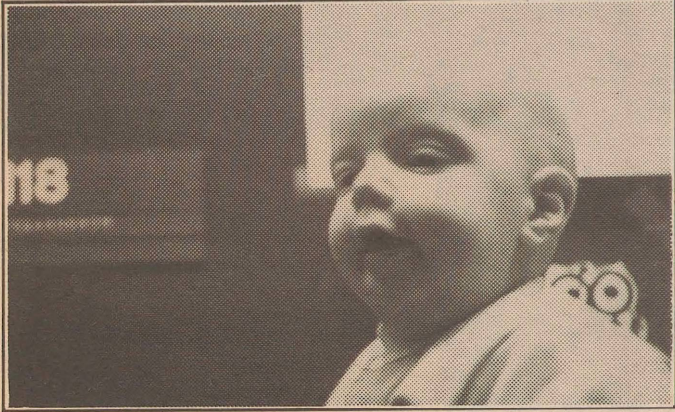
Mindre aktiv

Tidligere har gruppa vært svært aktiv. Jentene som har vært med har bl.a. arrangert kurs i debatt- og taleteknikk, og hatt en langvarig

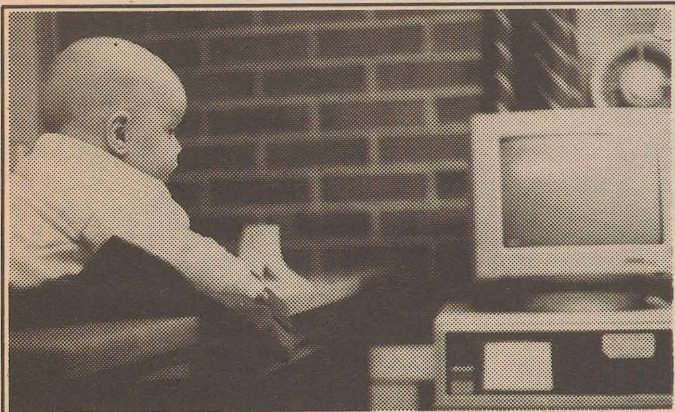
kampanje der de har besøkt mange av de videregående skolene i Nord-Norge. De har også arrangert krisemøte 13. september for å finne ut av jentegruppas videre skjebne. Konklusjonen på møtet ble at jentegruppa må og skal bestå, men på et annet grunnlag. Aktiviteten blir heller ikke den samme.

Aktivitetsnivået i gruppa er synkende. I vår og i høst har interessen for jentegruppa dabbet av, og virksomheta har vært minimal. Det ble arrangert krisemøte 13. september for å finne ut av jentegruppas videre skjebne. Konklusjonen på møtet ble at jentegruppa må og skal bestå, men på et annet grunnlag. Aktiviteten blir heller ikke den samme.

—Ordførere, skjerp deg!

—Magen min var tom og jeg krabbet til nærmeste ammerom . . .

. . . men der var ikke mor, bare en computer stor . . .

Lite rom for amming

Rommene som er avsatt til stell og amming av små-
unger er de som først forsvinner når instituttene har
plassproblemer. Det er inntrykket som sitter igjen
etter at Utopia har tatt en spørreunde på Universi-
tetet.

Av Asle Rønning
og Ole Jacob Hanssen (foto)

Ordet «ammerom» gir et litt foreldt
inntrykk. Det er ikke lenger skam-
løst å vise puppen i offentlige sam-
menhenger. Men vi velger å tro at det
ennå -- i den grad det er studenter og
ansatte som er småbarnsforeldre --
er behov for rom der en kan få ro og
fred sammen med ungen og har muli-
ghet for stell og bleieskift. Derfor
er det betenkelig at instituttene prio-
riterer denne servicen såpass svakt.
Mange er nok ikke engang klar over
at rommene finns.

Dårligst på medisin, bra på biologi
Medisin(IMB, IKM og ISM tilsam-
men) har det desidert dårligste tilbu-
det. Det eneste ammeromet, ved
kantina på teoribygget, er gjort om
til handikaptollett. Medisin flytter
imidertid inn i nytt hus når det nye
regionssjukehuset er ferdig. Utopia
er ikke kjent med om det er planlagt
ammerom i det nye bygget. Inntil da
må vordende leger med barn klare
seg med handikaptollett.

Institutt for biologi har sammen
med Norges Fiskerihøgskole
2 ammerom. Fra i høst er imidlertid
ett av ammerommene omgjort til
handikaptollett også her.

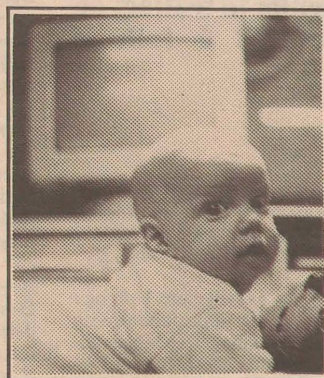
Amming og røyking på IMR
Institutt for matematiske realfag har
ett ammerom, som i høst er flytta til
2. etasje i kjemifløy. Det gamle
rommet har tidligere vært brukt til
kontor for uka -87 gjennom ett og et
halvt semester, og instituttet hadde
ikke ammerom i denne perioden.
Det gamle rommet brukes nå av Stu-
dent-arbeidsutvalget ved instituttet.
Det nye ammeromet er reservert
renholdspersonalet som spise-/røy-
kerom hver dag mellom 10 og 11. Ren-
holdspersonalet ønsker ikke å bru-
ke instituttets vanlige kantine til

spiserom, og har fått tildelt amme-
rommet i en time hver dag av insti-
tuttes administrative ledelse. Utopia
har ikke fått bragt på det rene
hvor stort praktisk problem dette er
for de andre brukeren av rommet.

På IMR ønsker forøvrig hovedfag-
studentene seg et eget leserom for
folk med unger -- der det tales litt
skrik og uro.

Ett rom igjen på ISV
Institutt for museumsvitenskap har
ingen ammerom, kun en liten garde-
robe som kan brukes i nødsfall. In-
stitutt for rettsvitenskap har heller
ikke ammerom, men studentene be-
nyttjer ammeromet på Institutt for
samfunnsvitenskap(ISV).

ISV har tidligere hatt 3 ammerom.
Nå står ett tilbake, som ligger i korri-
doren ved filosofiseksjonen. De to
andre ammerommene benyttes til re-
spektive printerrum og lagring av ar-
keologisk utstyr. Institutt for språk
og litteratur, som ligger i det samme
komplekset, har også ett godt utstyrt
ammerom.

. . . så nå tar jeg «softwaren» i
bleien min, og programmerer
det inn i denne maskin.

- Universitetsstudentene i Tromsø er de eneste i hele lan-
det som må bruke studielånet til å betale for barnehage-
plass. Slik ordningen er i Tromsø må studenter betale like
mye for barnehageplassen som ordfører Erlend Rian
med lønnstrinn 39! Unni Sandbukt, styreleder i Student-
samskipnaden, reagerer skarpt på at kommunen nå tre-
nerer innføringen av en ny og mer rettferdig ordning.

Av Arve Bartnes
og Morten Hansen (foto)

Kommunens avdeling for undervis-
ning er av kommunestyret pålagt å
vurdere en inntektsavhengig forel-
drebetaling. Det er dette kommu-
nens administrasjon motsetter seg.
-Den ordningen som avdelingen for
undervisning går imot ville medført
at de med lav inntekt får billigere
plasser en de med god råd. En slik
ordning ville hatt en viktig sosial
profil.

Nekter

I dag må et studentpar med et barn
betale 2100 kroner for barnehage-
plass i måneden. Med studielån på
tilsammen 50 000 i året må de bruke
ca 25 000 på barnehageplass. -Dette
er en virkelighet Tromsø kommune
nekter å vurdere fordi de tror det vil
koste dem for mye, sier Unni Sand-
bukt, som imidlertid har belegg på
at kopmmunen tar feil. I Bergen
innførte kommunestyret en ordning
med friplass for alle med inntekt
under 100 000. Bergen kommune
påstår at den ikke har tapt økono-
misk på denne profilen. Den meget
studentvennlige ordningen ble
faktisk vedtatt med Høyres og
Fremskrittspartiets stemmer!

- Hårreisende

Unni Sandbukt fremhever at det
viktigste i denne saken er kontrasten
mellom tromsøstudentenes situa-
sjon sammenlignet med forholdene
ellers i landet. -Uansett hvor mye du
som student tjener på deltidsarbeid
i Bergen, Trondheim og Oslo når du
aldri opp til det høye prisenivået på
barnehageplass som i Tromsø. Det

er hårreisende at Tromsø kommune
betrakter studielånet som inntekt.
Det betyr at inntekten av deltidsar-
beid plusses på lånet, og studentene
blir registrert med høyere inntekt en
de faktisk har. I prinsippet bør alle
studenter som bare lever på studie-
lånet få fri barnehageplass til sine
barn.

Reagerer

Unni Sandbukt mener det er meget
viktig at studentene i Tromsø nå
kommmmer på banen i denne sa-

ken. -Kommunestyret gir en endelig
behandling av saken den 11. okto-
ber. Som tillitsvalgte studenter er vi
nødt til å komme med et utspill
overfor politikerne for å få dem til å
forstå hvor alvorlig situasjonen er. I
felleskap bør nå studenttillitsvalg-
te i Studentutvalget, Norsk studen-
tunion og samskipnaden ta kontakt
med hvert enkelt politisk parti for å
få dem til å drøfte denne viktige sa-
ken godt før den går til votering i
Kommunestyret.

Penger savnet

I Studentsamfunnets regnskap for 1988 finnes det ikke bilag for et beløp på over 16 000
kroner. Kasserer og leder i styret for perioden har nå fått frist til 18. oktober med å
fremskaffe tilstrekkelig dokumentasjon til å forklare differansen som fremgår av re-
gnskapet.

Av Arve Bartnes

Etter anmodning fra dagens styre
ble regnskapet revidert i høst. Revi-
sors rapport ble fremlagt på stu-
dentsamfunnets generalforsamling
torsdag 28. september.

Revidert

I sin rapport påpeker Terje Thom-
sen store mangler ved regnskapsru-
tinene(sitat): Under arbeidet viste
det seg at det faktisk ikke eksisterte
noe regnskap for denne perioden,

derfor har jeg rekonstruert regnska-
pet utfra det som fantes av bilag og
kontoutskrifter. Jeg anbefaler at en
eventuell godkjenning av regnska-
pet trekkes tilbake fordi: 1) De fleste
bilag som fantes var ubekreftede kop-
ier. 2) Forskjellen mellom det som
etter de eksisterende bilag skulle be-
finne seg i kassa og reell kassabe-
holdning er kr 16 559,30.

I sakens anledning har styret flere
ganger innkalt leder og kasserer for
perioden uten at de har møtt.

Frist

Siden forholdet ligger over et år til-
bake i tid ønsker det nåværende sty-
ret å få fortgang i saken og foreslo
på møtet at kasserer og leder i styret
skulle få frist til onsdag 18. oktober
til å legge frem tilfredstillende do-
kumentasjon. Generalforsamling-
en støttet styrets forslag. Hvis re-
visor fremdeles ikke kan forsvare å
godkjenne regnskapet vil styret inn-
kalle til ekstraordinær generalfors-
samling innen fem uker.

LILLE BROR

UNGDOMMENS HUS
Teqneserier
Tidsskrifter
Independet musikk

ÅPENT PÅ HVERDAGER FRA
14 - 18 OG PÅ LORDAGER
FRA 12 - 16 LANGÅPENT TIL
KL. 22 00 PÅ TIRSDAGER

Stort utvalg i skjønnlitteratur
og fagbøker.
Vi skaffer også på bestilling

Centrum * Libris

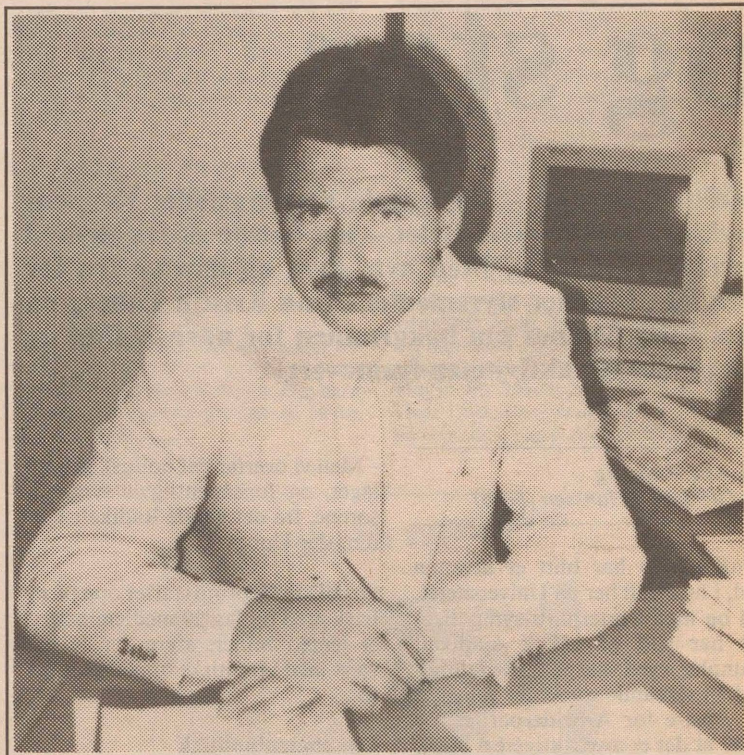

—Vurderer å legge ned stipendet

...men universitetsledelsen gir ikke opp

—Vi vurderer å legge ned stipendet. Lars Tveter, leder for Totals Harstadkontor vil legge mesteparten av skylda for den manglende oppslutningen om selskapets stipendprogram på dårlig PR og annonsevirkosomhet. Om Tromsø-studentens boi-

kottoppfordring sier han: --Den har nok hatt sin innflytelse. Samtidig sloss universitetsledelsen for å beholde stipendet. Den foreslår å omgjøre det i sin helhet til et forskerstipend for doktorgrads-studenter i Frankrike.

Direktør Lars Tveter i Total Norske Marine AS, Harstad — Vi vurderer å legge ned stipendet.

Av Asle Rønning

— Jeg tror at vi har undervurdert språkbarrieren. Stipendet har jo bare vært et tilbud til forskere og studenter som har villet ta utdanning eller etterutdanning i Frankrike. Vi har vært for lite flinke til å informere om at vi også ville kunne gi støtte til språkkurs i forbindelse med studieoppholdet.

Så oppfordringene fra studentene i Tromsø om å boikotte stipendet har etter din mening ikke hatt noen betydning for den lave interessen?

— Den har nok hatt sin innflytelse. Men jeg har også fått signaler om at vi ikke har vært flinke nok i presentasjonen av tilbudet. Informasjonen har ikke nådd godt nok ut. Når det gjelder Tromsø spesielt, har selvfølgelig ikke studentenes holdning hjulpet.

— Jeg synes at det er beklagelig at ting som er positivt ment, som dette stipendet er, blir forfulgt på en konsekvent negativ måte.

Etter to år har bare 30 prosent av de avsatte midlene blitt delt ut. Bare 5 personer eller grupper har søkt på stipendet i Nord-Norge. Vil du kalle stipendprogrammet for en fiasko?

— Du kan jo kalle det for det du vil. Men vi ser på stipendtilbudet i Nord-Norge som en del av hele stipendprogrammet. I tillegg til Nord-Norge-stipend, som deles ut i samarbeid med Universitetet i Tromsø, har vi lignende stipendprogram i samarbeid med Universitetet

i Bergen, NTH i Trondheim, og NTNF i Oslo. Men jeg er helt enig i at oppslutningen om at Nord-Norge-stipendet er for lav i forhold til stipendets potensiale.

I følge studiesjef Paul Stray er søkningen på stipendet nå så liten at man har utsatt neste tildeling på ubestemt tid. Vurderer dere å legge ned hele stipendet?

— Vi vurderer flere alternativ, alt fra å nedlegge stipendet til å forandre formen. Vi har en løpende vurdering av vår landsdekkende stipendpakke, og jeg tør ikke i dag antyde i hvilken retning Nord-Norge-stipend vil utvikle seg.

— Erfaringen vår fra Nord-Norge er ihvertfall at vi må få ned språkbarrieren ved å studere i Frankrike, samt at presentasjonen /annonseringen kunne vært gjort bedre.

Bakgrunnen for Tromsø-studentenes boikott er jo Totals engasjement i Sør-Afrika. Er det en belastning for dere i Total at selskapet er involvert i apartheidstaten?

— Nei, jeg kan ikke si det. Det er få som støtter det regimet som hersker der nede, men som et lovlig norsk selskap må vi primært forholde oss til de direktiver som er gitt av norske myndigheter ved blant annet ikke å sende olje til Sør-Afrika.

La meg også gjøre det helt klart at Total Norsk Marine ikke har noen aktivitet i Sør-Afrika, men det er heller ingen hemmelighet at vårt hovedselskap er ett blant flere interna-

sjonale selskaper med en viss aktivitet i Sør-Afrika.

Blir doktorgrad-stipend?

Oljeselskapet Totals stipentilbud til Nord-Norge har etter Tromsø-studentenes effektive boikott blitt en meget pinlig affære for selskapet. Ikke en eneste student i Tromsø har søkt eller tatt i mot midler fra stipendprogrammet i de to årene tilbudet har eksistert.

Av Asle Rønning

På grunn av den minimale interessen for stipendet er videre utdeling utsatt på ubestemt tid, mens ledelsen i selskapet vurderer å legge det ned. Universitetsledelsen ved studiesjef Paul Stray, vil nå gripe det siste halmstrået: Å gjøre stipendet om til et rent forskerstipend for doktorgrad-kandidater.

Universitetsledelsen foreslo på et møte med representanter fra Total den 12. juli å omdisponere midlene til bare å gjelde doktorgrads-utdanning for forskere. Ledelsen håper å kunne bruke Total-midlene til å styrke kontakten med utdanningsinstitusjoner i Frankrike. Dersom ikke dette lykkes vil vi gi opp denne stipendavtalen og ikke inngå lignende avtaler i framtiden, sier studiesjef Paul Stray til Utopia. Framtida for stipendet blir etter det Utopia erfarer avgjort i de nærmeste ukene. Det var høsten 1987 at studentene i

Tromsø sa nei til 5 millioner i boligstøtte fra Total, midler som Total er forpliktet til å benytte i Norge. Deretter foreslo selskapet å opprette et stipendprogram for utdanning eller etterutdanning av nordnorske forskere og studenter i Frankrike. Stipendet skulle deles ut i samarbeid med Universitetet i Tromsø.

Bakgrunnen for Tromsø-studentens steile holdning var Totals involvment i Sør-Afrika. Studentene sa gjentatte ganger klart i fra at man ikke ønsket å ta i mot støtte fra et selskap som var med på å forsyne apartheidstaten med en så strategisk viktig vare som olje. På tross av studentenes holdning ble imidlertid stipendprogrammet opprettet, med god støtte fra Universitetets ledelse.

Midler til Bodø-studenter

Det ble opprettet en komite ved Universitetet som skulle stå for utdeling av stipendmidlene. I de to åra stipendet har vært delt ut har imidler-

tid komiteen hatt lite å gjøre. Total har blitt kvitt bare vel 150.000 av de 500.000 kronene som selskapet har lokket med. Ingen enkeltstudenter har søkt om midler fra stipendet. En studentgruppe, franskgruppa ved Siviløkonomutdanninga i Bodø, har imidlertid fått et ukjent beløp for en studietur til Caen. Det er vanskelig å se at denne gruppa oppfyller Total og UiT sine egne retningslinjer for stipendutdelinga.

Tromsø-boikott

Alle de andre stipendiatene kommer fra Tromsø, og her er ihvertfall begrepet «petroleumsrettede» tøya svært så langt, med midler både til matematikere og medisinerer -- men altså ingen studenter. Ved Tromsø er det kun forskningspersonale og andre ansatte som har søkt og fått midler. To personer har fått stipendiet både i 1988 og 1989, slik at det tilsammen bare er 4 personer, pluss den initiativrike franskgruppa, som har latt seg friste av midlene. 350.000 kr. står ennå ubrukt på Total sin bankkonto.

Total i Sør-Afrika

Uttalelsen kommer fra direktør Lars Tveter i Totals Harstadavdeling. Total Norsk Marine A/S er eid av det franske Total-konsernet. Samme konsern eier 57 %, altså godt over aksjemajoriteten, i Total South Africa. Penger og kunnskap fra Sør-Afrika og Norge havner hos samme moderselskap i Frankrike.

I følge Fellestrådet for det Sørlege Afrika hadde Total i 1986 en markedsandel på mellom 10 og 15 prosent for salg av petroleumsprodukter i apartheidstaten. Siden da har to større multinasjonale selskaper trukket seg ut av Sør-Afrika, og markedsandelen ventes å ha økt. Total South Africa eier 30 % av oljeraffineriet NATREF plant i Transvaal, der også det statlige sør-afrikanske oljeselskapet SASOL har en stor eierandel. Selskapet eier også 550 bensinstasjoner i Sør-Afrika. De 4 multinasjonale oljeselskapene som er igjen i Sør-Afrika er Shell, Total, BP og Texaco. I løpet av de siste årene har både Mobil og Exxon trekt seg ut, på en mer eller mindre redelig måte. Bare i fjor trakk over 200 amerikanske selskaper seg ut av Sør-Afrika.

— Viktig med boikott nå

— Det er veldig bra at Tromsø-studentene har gjenomskuet Total, sier Unn Sandaker i Fellestrådet for det Sørlege Afrika: — Selskapet bør nå ta signalene og heller legge press på sitt eget moderselskap.

at de ved å søke på stipendiet indirekte støtter Totals engasjement i Sør-Afrika, noe ikke minst dere i Utopia har vært flinke til å få fram.

Goodwill for de Klerc og Total

— Målet er jo å få utenlandske selskaper ut av Sør-Afrika. Særlig oljeselskapene, fordi de selger en strategisk viktig vare, som er viktig for militærapparatet og hele samfunnsmaskineriet.

— Jeg har i det siste fått en del spørsmål om ikke Sør-Afrika nå utvikler seg i riktig retning, etter at de Klerc tok over etter Botha. Det som skjer er at Sør-Afrika prøver å selge seg med ett nytt ansikt, men det skjer ingen bedring for de svar-te.

— Total gjør det samme: de lager goodwill-avtaler slik at folk skal glemme at de

hjelper til å opprettholde apartheidsystemet ved å opptre i Sør-Afrika.

Sør-Afrika presset

— Dissé selskapene tjener grovt på å være der også. Sør-Afrika må betale en urimelig høy pris. Prisene er høyere enn på verdensmarkedet forøvrig, men apartheidstaten er så avhengig av oljen at de må betale det selskapene krever. Total tjener altså indirekte på boikottpolitikken og at mange selskaper har trukket seg ut.

— Sør-Afrika er nå så pressa av den internasjonale isolasjonen og boikott at de må selge seg med ett nytt image i Vesten. Den nye lederen de Klerc kommer fra skoledepartementet, et departement som virkelig sementerte apartheid med en rekke lover. Han er ingen reformpolitiker. I praksis har det vært en drastisk økning i antallet fengslinger, særlig har ledere på mellomplanet i de forbudte

organisasjonene blitt tatt, med hjemmel i unntakslovene.

— Gir gode virkninger

Men hva hjelper det at studenter i utkanten av et lite land helt på andre sida av kloden sier nei til et stipend fra et oljeselskap?

— Det hjelper at dere viser selskapene at den måten å drive bedriften på ikke holder. Det gir gode ringvirkninger blant folk i Tromsø, og sikert utover i lander også. Folk som leser om dette begynner å tenke over apartheid, og hvordan vi hjelper til med å opprettholde systemet. Det Tromsø-studentene har gjort er veldig bra. Alle må begynne med seg sjøl!

Av Asle Rønning

— Jeg synes jo absolutt at de burde legge ned stipendet og ta signalene fra Tromsø-studentene til etterretning. Folk vet jo

Forum for liten og stor

Radikalt Forum -- det gamle samlingstedet for venstreinnstilte på Universitetet -- har nettop skifta navn til Sosialistisk Forum. Med nytt styre og håp og tru for framtida forteller styremedlem Unn Kristin Laberg og vara Eirik Malnes om bakgrunnen for navneskiftet og om planer for aktiviteten framover:

Av Asle Rønning og Ole Jacob Hanssen (Foto)

«Radikal» har blitt et utvanna ord, i hvertfall her på Universitetet. Til og med Senterparti-sympatisører har stilt på såkalt «radikalt grunnlag» ved valg på Hovedallmøtet! Vi vil samle studenter som står til venstre for Arbeiderpartiet, og føler at det er mye riktigere å bruke ordet «sosialistisk» i navnet, sier Eirik.

– Men vi overtar det politisk grunnlaget, og forhåpentligvis sympatisørene, fra det gamle Radikalt Forum, sier Unn.

Sosialistisk Forum starter opp på ny frisk med omlag 20 medlemmer og et jentedominert styre der få har vært med i politiske organisasjoner før.

Lite studentpolitikk
– Vi vil ikke først og fremst drive med studentpolitiske saker, sier

Radikalt Forum har skifta navn til Sosialistisk Forum forteller Unn Kristin Laberg og Eirik Malnes fra det nyvalgte styret.

Unn: -- selv om vi selvfølgelig skal støtte NSU i viktige saker. Vi vil primært prøve å se litt utover studentpolitikken, og ta opp saker som sikkerhetspolitikk, EF og miljø.

– Vi skal være en møteplass for diskusjoner og skoloring for folk som oppfatter seg som sosialister her på

Universitetet. Og vi skal være politisk uavhengige, sier Eirik.

Det gamle Radikalt Forum starta opp for 2 ½ år sia. Så ble mange av de aktive sugd opp av studentpolitiske verv, og siden våren -87 har det vært liten aktivitet, og organisasjonen fungerte mest på papiret, forteller de to. Inntil man tok initiativ til å starte på nytt i vår.

– Stort behov
Men er det egentlig behov for noen organisasjon på venstresida på Tromsø Universitet? Er ikke folk røde nok fra før?

– Ser du på valget kan en nesten få det inntrykket. SV fikk jo nesten 20 % i Tromsø kommune. Og Universitetet er ikke noe mindre radikalt, svarer Eirik.

– Men studentpolitisk er det et stort behov. De konservative og sosialdemokratene har jo begynt å få sving på sine organisasjoner. Det er absolutt behov for en motpol til venstre.

– Hundrevis av studenter som fikk bladet «Tromsøs» søte nøkkelringer ved semesterstart må advares. Kondomet, innlagt i hanken, kan være skadet.

Av Arve Bartnes og Ole Jacob Hanssen (foto)

Kjetil Aamand i Norsk Studentunion rykker nå ut slik at sprelske grunnfagstudiner og famlende filosofi-studenter skal ta seg i akt: Å bruke kondomet fra bladet «Tromsøs» kan få uante følger.

– Jeg syntes det var en god ide å ha en beredskaps-kondom i nøkkelknippet. Siden oppdaget jeg at det var for liten plass til kondomet i esken. Det førte til en brist i emballasjen slik at det kommer luft til kondomet. Den uttørres og dermed er den ikke lenger så effektiv som prevansjonsmiddel. Det kan også oppstå rifter i selve kondomet. Meningen med disse kondomene er jo selvsagt at de skal kunne forhindre svangerskap og beskytte mot seksuelt overførte sykdommer. Hundrevis av bladet «Tromsøs»-kondomene kan være skadet. Derfor er det nødvendig å rykke ut med en advarsel til de som ikke allerede har benyttet seg av avisens reklamegimmick:

–Kondomner det!

Kjetil Aamand advarer mot kondomene bladet «Tromsøs» delte ut ved semesterstart.

– Kom til Skibotn!

Av Asle Rønning

Oppfordringen kommer fra Tor Ødegård, en av de som planlegger høstens Skibotnseminar. Seminaret gir skoloring for studenter med interesse for studentpolitikk, og er absolutt ikke bare for de som i dag sitter med verv i studentpolitikken.

– Vi vil svært gjerne ha med nye folk. I fjor, når siste Skibotnseminar ble arrangert, var godt over halvparten av deltagerne nye, sier Ødegård.

– Skal engasjere
– Hensikten med seminaret er å engasjere og inspirere folk. Det er en god tradisjon som har vært arrangert en eller to ganger hvert år siden 1984, forteller Ødegård.

– Vi vil ta opp problemene rundt brukerstyning -- om studentene skal få flertall i styret for Studentsamskipnaden. Det vil komme representanter fra andre samskipnadsstyrer som har organisert seg annerledes enn oss. Videre vil vi ta opp samarbeidsformer mellom Samskipnaden og Universitetet. Studentboligene i Ørndalen er et godt eksempel på at samarbeid mellom samskipnaden og Universitetet har mye for seg.

– Videre vil det bli skoloring på hva det nye statsbudsjettet vil bety for studentene og Universitetene. Til slutt blir det fokus på hva slags rolle Studentrådet skal spille i studentpolitikken.

Seminaret blir arrangert helga 20.-22. oktober på Universitetes stasjon i Skibotndalen. Påmelding skjer til SU-kontoret før fredag 13. oktober. Reise, mat og opphold er gratis. Så det er også god studentkonmi å melde seg på seminaret, smiler Ødegård.

Tio tusen røda rosor...

Høstens første Rhufus-fest gikk av stabelen fredag 29. september. I henhold til våre rapporter gikk det hele for fint for seg til at festen kan kalles vellykket. Hurricanes, et byband med falmende besetning, lirte av seg mye velspilt swing og gamle svisker av det riktig søte slaget. Guttene i Ruphus, studentenes velferdsklubb ved IMR, kjent som arnested og klekkeri for de tøffeste og mest seiglivede festere på universitetet.

Tegning fra festplakaten: paganda

bør gjennomføre strakstiltak hvis ryktet skal berges. Normale festdeltagere berømmer imidlertid Ruphus-karene for et vellykket arrangement.

Dere setter vel pris på rosene...jenter.

Det skjer!

Student-samfunnet informerer:

5.10. Lyrikkveld
19.10. Oktoberfest

Begge arrangementene blir holdt på studenthuset.

Hva skjer på Tromsø museum?

Midlertidige utstillinger:

4.11 -13.11 : «vi sløjdar i Norden» v/ Norges Husflidslag
15.11 -12.12: Pomorkunst fra kunstmuseet i Arkangelsk

Populærvitenskapelige foredrag:

25.10: «hva kan vi gjøre med overbefolkede røyevatt» v/ professor Anders Klementsens, NFH

Andre tilbud:
18-19.11: Julemesse v/Breivikeidet og Kvaløysletta Husflidslag

25-27.11 : julemesse v/Aursfjord design

3.12: juleverksted for barn
13.12: julearrangement v/ Nyere Kulturhistorisk avdeling
Det vises film hver søndag kl 1200 og 1330. På forespørsel i skranken vises sidefilmene «Oljegeologi», «Oljeboring», «Lofotbilder» og «Tørrfesk»
Hver onsdag og søndag til 22.10 vil båtbygger Gunnar Eldjarn bygge Nordlandsbåt i Storhallen.
Det tas forbehold om endringer i programmet.

Tromsø Kristelige studentforening

Oktoberprogram:

Helga 6.-8.oktober:
Tirsdag 10.oktober:
V/L.amanuensis Nils Magne Knutsen (ISL)

Høsttur til Malangen.
Petter Dass. Liv, diktning, historie.

Fredag 13.oktober:
Søndag 15.oktober:
Fredag 27.oktober:
Lørdag 28.oktober:

Fredagsmesse. Elverhøy kirke kl. 19.00
TV-aksjonen. Bøssebæring
Fredagsmesse. Elverhøy kirke kl. 19.00
Blitz, «rød pøbel», eller?

Godt sagt!

BOK

Av Arne Hauge

«USA er den eneste nasjonen som mirakuløst har gått direkte fra barbarisme til degenerering, uten det vanlige intervallet med sivilisasjon.» (Georges Clemenceau).

Sitater er gøy! Særlig for oss studenter som stadig har trøbbel med snakketøyet. Kjøp denne boken, og du kan fråste i morsomme, idiotiske, dumme, pussige, artige, kloke, frekke og vittige sitater for vår tid. Bli en av de visjonære midtpunktene i enhver sammenstilling. Strø om deg med visdom. Bli StuDante!

Slik at du på Huset kan si: «Jeg drikker for å gjøre andre mennesker mer interessante.» (Georg Jean Nathan) eller slå til på et likestillingsmøte: «Kvinner bør forbli hjemme, sitte stille, stelle huset, føde og oppdra barn.» (Martin Luther). Gøy å si til professoren: «Den gjennomsnittlige doktoravhandling er ikke noe annet enn overføring av ben fra en grav til en annen.» (J. Frank Dobie)

Boken er absolutt ikke for highbrowere! Til dem kan jeg anbefale Stevensons «Dictionary of quotations» 2100 sider i en språkdrakt som mest minner om en kloning mellom gammalgresk og

Cockney. Oss andre vil finne stor nok glede i «Godt Sagt.»

Her blir vi også fortalt hvor flott det er å spinne omkring på de ulike avdelingene: «Du er en advokat. Det er din plikt å lyve, skjule og fordreie alt, og baktale alle» (Jean Giraudou).

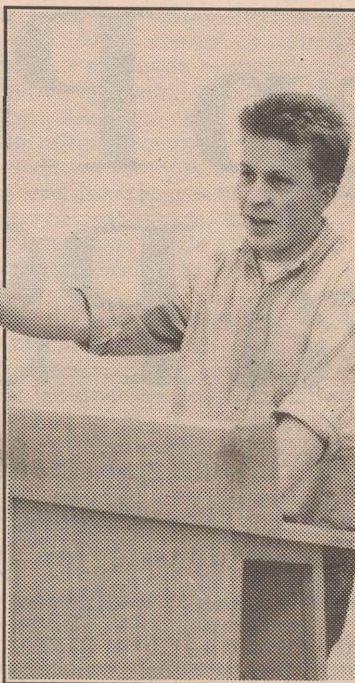
Her kommer en som burde gjøre knokkelgjengen i kjelleren på ISV attraktive: «En arkeolog er den beste ektemann noen kvinne kan få, jo eldre hun blir, jo mer interessert blir han i henne» (Agatha Christie).

Jeg leste med fryd, helt til jeg tråkket på bananskallet, skrevet av ei klyse ved navn Isaac DiIsraeli: «Den kloke lager sitater, idiotene gjentar dem.....»

Således var det jeg oppdaget at «Godt Sagt» også inspirerer til å lage sitater. Tenk det! Skreddersydd, hjemmesnekra ballespark! Til naboen, ektemannen, foreleseren -bikkja.

Følg med nå, når vi drar i gang et eksempel. Retta mot den mer hinsidesorienterte delen av studentmassen: «Det at menneskene tror på Gud, er det beste bevis for at vi stammer fra ape.....» (Hauge).

Still dine medstudenter svar skyldig, nagle dem med Ordet! Spikre dem fast med «Godt sagt....»

«Godt sagt» — boka med sitater for enhver anledning.

Arne Hauge anmeldte boken «De kaller det forsvar» i forrige nummer. Navnet falt ut.

Godt sagt.
Bok, 124 sider
Redigert av Jan Ø. Nilsen.
Kurer forlag, 1988.

I Breivika: Om kunst, boliger og politikere

Boligkrisa er mye omtalt i forskjellige vendinger her ved Universitetet, ikke minst av vår nye rektor, Ole D. Mjøes. Spesielt for rektor er imidlertid den fortløpende situasjonsanalysen og konklusjoner i et tempo forskerspirer ved ISV bare kan drømme om: August: --Boligkrisa er over! September: -- Boligkrisa er mindre og må løses på lang sikt. Vi venter spent på nye, tidsrelaterete utspill.

Utopia på sin side, har gjennom dristig oppsøkende journalistikk brakt på det rene at ammerommet på Institutt for samfunnsvitenskapelige fag er plassert på filosofiavdelinga! Kan man ha funnet et verre sted? Platoniske forhold blir det da ikke barn av?

Vi har hørt at studentpolitikere gjør for lite for de studenter som faktisk er dumme nok/optimistiske nok til å sette barn til verden i studietida. Det kan nå på det sterkeste tilbakevises.

skånes for sammenligninger mellom Utopia og kloakkorganene i Akersgata.

På det pinlige møtet i Studentrådet for et par uker tilbake maktet ikke fraksjonen Robert Hagen Roy Østensen og Arne Andersen å få fram sitt budskap og meningen med deres egen innkalling til møtet. Etter 2 timers diskusjon rundt viktige temaer som møteinnkalling og dagsorden løste møtet seg opp i ingenting. (Og så spør man om hvorfor det er liten interesse for studentpolitikk) Man greide rett og slett ikke å ta tyren ved hornene. Et klart tegn på at omtalte tyr, herr Tommy W. Nordeng, kom styrket ut av møtet er at opp til flere utgåtte hatter har begynt å dukke opp på mannlige studenthoder denne høsten. Denne spalte vil faktisk gå så langt som å påstå at vi her kan snakke om et politisk barometer av rang, som virkelig fanger opp strømmingen fra folkedypet, helt i tråd med Hege Duckerts revolusjonerende teorier på området. Ingen student vil ha annet

På sitt siste møte vedtok nemlig Studentutvalget å bevilge kr. 200 til babyklær i fødsels gave til et av utvalgets medlemmer. At man der i gården er glade i barn, særlig for semesteravgifts midler, må nå være slått fast.

Det har blitt antydta at Utopia i den seinteste tida har gått svært langt i retning tablodisering, for ikke å si tablo-idiotisering av stoffet sitt. Denne spalte vil på det sterkeste avvise dette. Særlig siden vår nye redaktør, unge Bartnes, i sommer hadde 6 ukers sommerjobb (omskolering), i en herværende seriøs Osloavis... ved navn Dagbladet.

Vi regner med at vi for framtida vil

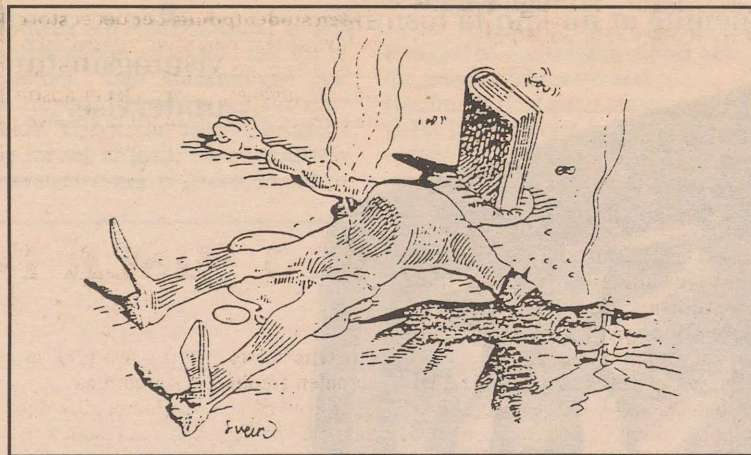
enn politiske hensikter med å dra fram bestefars gamle stashed fra loftet, tørke støvet av den og attpåtil bruke den offentlig!

At Tommy oppfører seg som prototypen på avantgarden og faktisk befinner seg foran sin egen mote, og nå har gått over til amerikansk baseball/marine-lue, har i denne sammenheng ingen betydning.

Helt til slutt noterer vi oss at Plan- og driftsavdelinga, Plut, har seriøse planer om å gå i gang med bygginga av Guttorm Guttormsgård sitt vinnerforslag i konkurransen om kunstnerisk utsmykking av Universitetsplassen.

Skoleringsseminar

Et fem dagers skoleringsseminar ble avviklet for studentpolitikere i forrige uke. Målgruppen var først og fremst Arbeidsutvalg-representantene ved de forskjellige instituttene. Interessen for seminaret var meget stor, på det meste deltok nærmere tredve studentpolitikere. De ble bl.a orientert om samskipnadens og universitetets arbeid og struktur samt studentpolitikken funksjon lokalt og på landsbasis.

rampen kan dopes. Gorrleik hadde ennå ikke lært å mumle ned i fem år gamle notater en virkelig kan stole på. Han møtte skrubbens grådige blikk --og... (!!!)...svarte på spørs- mål!! De salige knep befant seg ennå i dulgmål for denne skjønne mann. Han kjente ikke frelsen som ligger i apatisk over-head bruk. Eller den triste holdnings søvnfremmende effekt. Han visste ikke at mygga nødig suger koagulert blod.
Gorrleik fikk aldri av seg viskose-blazeren.....
Jeg møtte det mange år senere. Gorrleik. Han og blazeren sto ved tavla og skalv. Det eneste det nå var fett i var den svinskt sure pipa han så uhemmet gnagde på. Tro meg,- en kunne få nær-døden opplevelse bare ved å se på 'n. (Til jord er du kommet...). Han fota seg ikke ordentlig lenger, men dro seg omkring etter depresjons-prinsippet. (...til jord skal du bli....) Hårmanen (?) var visnen og ustelt, øynene slukket for alt (inntil nå) kjent liv. Dessuten var han

FEIL I TSI-KATALOGEN

TSI -judogruppa ønsker å gjøre oppmerksom på at det har kommet en feil i den nye TSI-katalogen som er lagt ut. De rette navnene på kontaktpersoner i klubben er:

- Gry Berntzen, kull -89 medisin, A.Ingebriktens vei 30, tlf 89074
- Geir Stensland, kull -88 medisin, Petersborggata 15, tlf 83638

La dem i fred

For et ukjent antall år siden kom herr amanudosis Gorrleik Fersk til nordens (s)tørste Paris. Her satte han på seg sin råstilige viskose-blazer, vannkjemmet en glansfull hårmanke, kvasset sitt vakre, klarsynte blikk --og for på jobb.

PÅ JOBB!??
Det som møtte denne kjekke mann kan i beste fall underlegges IBG's traurige predator-analyser. Niks jobb, men tortur og radbrekking og sme-e-erte.

Hodne burde rullet i universitetsstyret for deres skurkaktige stillingsannonser. «Berikende arbeid» «Lønn etter ansiennitet» Jaggu sa vi penal! Om godeste Gorrleik hadde fått lønn som fortjent, kunne han pensjonert seg etter allerførste forelesning -rikere enn den rikeste kapitalist!

Foran ham satt det oppvaga tredve underbitte og smaløyde «studenter.» Alle like blodhungrige som værkatte Karasjokkmygg. Gorrleik Fersk kjente nevene klistre seg fast i bukselårene --han svettet. Transpirerte så innijævli at viskose-blazeren formelig jogga oppetter korsryggen! Et umenneskelig rått øyeblikk i Gorrleiks unge liv.

Stakkars domme amanudustis! Gorrleik hadde nemlig ikke lært å forsvare seg. Gorrleik hadde ennå ikke forstått det enkle faktum at

blitt så veikkinna at han minte meg om bestemors timeglass. Den engang så sorgløse unge mann var brutal forandret! Til et slags «tristus totalis» - et sorgens takras.
Forelesningene ble ditto. For Gorrleik hadde omsider beriket sitt usle legeme med visdom. Inntil det perfekte. Han ikke bare spilte død, han var død! Mobbesyke studenter trakk til seg tentaklene (har du prøvd å kverulere med et gjenferd?) De lot'n være, i sitt selv-kreerte Hades. På sin vei mot samfunns-toppen valgte studentene den dormative rute. Den lett hallusinerete tilværelse i ens eget fraværende hode.
Gorrleik hadde endelig lært....

Vit nå --etter det du har lest, angsten disse medmenneskene lever i. Tro ikke at forelesernes stilling er koselig misjonær. Nevrose er deres mellomnavn. Og vi studenter har skylda! Med vår vettløse gravning etter ikke-eksisterende svar.
Bare se deg omkring --du syke og

onde student. Se hva du har gjort! Med dem. Disse fromme og engang så vakre kvinner og menn. Se på disse fillehaugene som sleper seg omkring i lokalene, fryktsomme, lydøse --gjennomsiktige. Nervøse, som små ribbede Sisiker --skjellevende. Betrakt dem der de duknakkete vandrer i veileder-buer omkring deg. Hvilsløse gjenferd som (alt etter institutt-tilhørighet) diffunderer, transcederer og transmitterer gjennom vegger og tak --hjemsoekt av angst. De vil unna, de søker fred --med forblir i denne djevlelens akademiske labyrint. De lengter etter Hades. Etter en studentløs evig aften på Lit de' Parade. Lengter og lengter og....
Systematisk har du mobbet dem til ugjenkjennelighet. Eller hvorfor tror du egentlig de fleste ser ut som triste marssvin? Hvorfor tror du ellers at Nøkken hadde blitt missunnelig?

sadisme. Fy skamme seg! Fy!! -SLEM!!

Gorrleik er ennå med oss, men det er bare såvidt! Om vi handler nå --kan vi ennå redde noen frynsler, av ham og viskose-blazeren. Men det skjer bare ikke! (pokker!) Studentene tur fram. I samlet bølge. Som om vi har fått innoperert Antabus mot medynk.
Derfor er det jeg tar til forsvar for disiplinæravstraffelse pr. veistikke pr. rektor. Derfor er det jeg synes det er vanvidd å la Judo og Aikido spretet omkring i bomberommet --mens de ladder opp til mer grusomhet. Andre ting burde sjedd der --i morals Kantianske navn. Kanskje en oversanselig dosis studentpryl ville kommet oss alle til gode i det lange løp? For husk --før du ramponerer neste foreleser; En dåre spør. En tosk lytter. Men den vise derimot.... dukker dypt ned bak Utopia eller Donald --og sovner! I allefall kunne disse stakkars dosistfossilene atter reist seg fra åket. Gå hen og angre dine synder, o' forbederlige student --ha miskun. Frels dem du har ødelagt. Å bli stilt ut i en museumsmonter er for utfordrende for dem --og det er din skyld! Vis respekt for det hinsidige. I barmhjertighetens samaritittiske navn: **LA DEM I FRED!**

Arne

Alle som bruker data i forskning og studier.

Ikke kjøp PC før du vet hva PS/2 er!

Akjøre en vanlig PC i dag er som å satse på dampmaskin når andre har gått over til bensinmotor. PS/2 er IBMs nye familie av personlige datamaskiner. En ny måte å tenke produktivitet på.

Med en PS/2 kan du gjøre det samme som på en vanlig PC. Men du kan i tillegg gjøre mye mer – tryggere, enklere og raskere – enten du bruker datamaskinen til tekstbehandling, regneprogrammer, arkivering eller hva som helst. F. eks. om du utvikler dine egne programmer.

Har du noen gang hatt behov for å gjøre flere ting på en gang? Denne menneskelige begrensningen har også en vanlig PC. Men ikke PS/2.

En PS/2 kan gjøre mange ting på en gang. Mens regneprogrammet kalkulerer og du taster inn nye data, kan maskinen samtidig sende eller motta data fra en annen maskin. At skriveren samtidig holder på med en større utskrift betyr ingenting.

Med PS/2 er ventetiden over.

PS/2 er rask, og langt mer driftssikker enn den gamle PC-standard. Risikoen for tap av data eller feil på datamaskinen er minimal.

PS/2 kan benyttes med operativsystemene OS/2, DOS eller AIX PS/2 (UNIX). La ikke de tekniske betegnelseene skremme deg. Dette betyr nemlig at du kan få løsninger

til alle tenkelige formål, og de fleste programmer er enkle å lære.

"Kan jeg ikke klare meg med en vanlig PC foreløpig?", spør du kanskje.

Spør heller: Hvorfor satse på en vanlig PC når PS/2 kan gjøre alt det en PC gjør – og i tillegg gi mange fordeler i dag og i fremtiden?

40% rabatt

Nå får du sjansen til å kjøpe IBM PS/2 til spesialpris dersom du:

- Studerer på full tid for å oppnå universitets/høyskoleeksamen (og ved tilsvarende studier som bygger på videregående skole),
- eller er ansatt ved en slik undervisningsinstitusjon for primært å undervise.

«Manipulerte protokoll»

På første side i forrige «Utopia» kunne man lese at «Studentutvalget manipulerte protokoll.» Man kunne enda til lese at studentutvalgets leder ikke var tilgjengelig for kommentarer når avisa gikk i trykken. Spørsmålet man kan stille seg er; kunne ikke denne saken vente to uker til neste Utopia, slik at Studentutvalgets leder kunne få kommentere saken? Jeg er klar over at saken har stor nyhetsverdi, men min mening er at Utopia burde ha ventet til alle parter var tilgjengelige for kommentarer.

Nyhetsverdi har også andre saker som ikke er nevnt med en tøddel. Administrasjonen regner med 3500 studenter dette semesteret mot 2750 i fjor høst. Man vet at bygningene er dimensjonert for 2100 studenter! Hvordan fungerer Akademisk kvarter etter flyttingen? Tromsø kommune har sagt opp avtalen med Samskipnaden om drift av barnehagene til studentbarn! Studenter er generelt veldig lite engasjert i studentpolitikk. Hvem som har skylda vil jeg ikke ta opp her, men siden situasjonen er som den er har Utopia et ansvar. Avisen må kunne dokumentere påstander som kan føre til at tilliten til studentdemokratiet svekkes. Oppslag som det her er snakk om, MÅ inneholde kommentarer fra begge sider før det trykkes. Finnes det noen som har dokumentasjon for at Studentutvalget manipulerte protokollen, så er det deres ansvar å bringe det frem. I så fall må Studentutvalget gå av. Inntil dette skjer velger jeg å tro at dette er oppspinn, og jeg tror andre føler som jeg.

Leder av NSU-Tromsø
Espen Kristensen

Studentene og Utopia

Budbringere som kom med dårlig nytt, kunne i middelalderens feudalsamfunn risikere å bli henrettet. Denne holdningen synes å gjenspeile seg i forholdet mellom sentrale studentpolitikere og studentmedia ved universitetet i Tromsø. Etter at studentavisen Utopia i forrige nummer påpekte at studenter misbrakte ledighetstrygdeordninga, angrep sentrale studentpolitikere avisen. Ikke fordi den hadde trykket saken, men fordi avisen ikke hadde gjort den jobben studentpolitikere er satt til å gjøre; sørge for studentenes velferd. Studentavisen gjøres ansvarlig for at studentpolitikernes dårlige kompetanse og interne stridigheter fører til at arbeidet med studentvelferd blir tilsidesatt og til tider glemt.

Enklere kan det ikke gjøres: Fallers politiske ambisjoner og luftslott i grus, så sørg for at oppmerksomheten blir rettet mot andre, slik at ingen setter spørsmål ved ens egne

fiaskoer og tilbakeslag. Studentmedia våger å sette søkelys på skjevheten innenfor studentpolitikken og studentvelferdsarbeidet, og dermed indirekte på feilslått og manglende politikk fra sentrale studenttillitsvalgte, noe de må straffes for. Ved å rette oppmerksomheten mot denne illojaliteten ved bruk av bypressen og ved å diskre henvise til hvem som sitter på pengesekken, skal studentavisen tvinges tilbake i flokken, til den rette veien igjen.

Det kan virke som om sentrale studentpolitikere ønsker et tannløst menighetsblad som lojalt trykker den (av studentpolitikere) vedtatte sannhet, og som aldri våger å sette spørsmålstegn ved dette. Et slikt organ ville nok studentpolitikere være tjent med, men det spørs om studentene ville være tjent med dette.

I de to årene jeg har studert ved universitetet i Tromsø har jeg fått langt mere innsikt i hva som rører seg på

universitetet og langt mer igjen rent interessemessig ved å lese studentavisen enn studentpolitikere man aldri hører noe fra før de stiller til valg på hovedallmøtet. Studentpolitikertoppene med 60-70 000 i lønn - finansiert ved hjelp av studentenes egen semesteravgift - klarer ikke engang å fortelle studentene at de få velferdstilbudene vi har som studenter er i ferd med å forsvinne. I stedet for å bruke sin dyrebare tid på de problemene som studentene møter daglig, bruker de sentrale studentpolitikere tid og energi på usaklige angrep mot studentmedia og krangle med arbeidsutvalgene på instituttene. Ville det ikke vært bedre å samarbeide med studentmedia i stedet for å forsøke å kneble den?

Eller kanskje man forventer bedre resultater ved å rette baker for smed?

Robert Hagen,
student, ISV

Svindel og media

Som foreløpig siste ledd i rekken av fengende førstesideoppslag presenterte studentavisen «Utopia» i sin septemberutgave nyheten om at studenter ved Universitetet i Tromsø har svindlet Arbeidskontoret for ca. 200.000,- kroner. Bypressen hev seg begjærlig over denne nyheten slik at «Utopia» dermed fikk spredd budskapet sitt til hele byen. På bakgrunn av dette gikk undertegnede ut i bladet «Tromsø» hvor vi kommenterte oppslaget. Vi ønsker med dette å presisere hva vår skuffelse med dette oppslaget grunner i.

Nyheten om studentsvindel av Arbeidskontoret er en god sak for et medium. Som studentorgan bør «Utopia» interessere seg for slike saker. Vi synes at selve oppslaget i og for seg er greit. Som studenttillitsvalgte synes vi likevel at «Utro-

pia» kunne ha vinklet saka litt anderledes, men vi respekterer at redaksjonen valgte å la saka framstå som den gjorde.

Våre innsigelser går i hovedsak på det som ikke står i «Utopia». Etter vår mening har et studentorgan som «Utopia» et spesielt ansvar for at studentenes situasjon både på Universitetet og i samfunnet generelt kommer til uttrykk på en nyansert måte. Det ville vært ønskelig at «Utopia» hadde satt søkelyset på den urettferdighet som ligger i systemet i en tilleggsartikkel.

Hva gjør en student som slipper opp for penger i februar/mars? Her finnes flere alternativer:

1) En låner penger hos familie og venner. Denne løsningen begrenser seg til de som er i den heldige situa-

sjon å ha en velstående omgangskrets. Muligheten til å kunne betale tilbake er små mens man studerer.

2) En tar opp studiekreditt i privat bank. Dette har man allerede gjort og pengene er brukt opp. Bankene har dessuten blitt stadig mer restriktive med å gi studiekreditt fordi studentene har små muligheter til å innfri lånene mens de studerer.

3) En går til Statens Lånekasse. Der blir man i regelen avvist dersom en allerede har fått maksimalt lån. Årsak: Slik er reglene.

4) En går til Sosialkontoret. Der blir man oftest avvist. Årsak: En er student.

5) En tar deltidsjobb. Denne løsningen er vanlig, men lite ønskelig fordi studietiden forlenges. Dermed øker også gjelda til Statens Lånekasse. Det har dessuten blitt stadig vanskeligere å få deltidsjobb. Årsak: Stor arbeidsledighet der studentene taper i kampen om de få ledige jobbene.

6) En går til Arbeidsledighetskontoret. Der blir man avvist. Årsak: En er student.

7) En slutter å studere. Da har man rett til sosialstønader, trygdeytelser og arbeidsledighetsmidler. Årsak: En er ikke student.

Dette er blodig urettferdig og verdt å sette fingeren på. Vi mener ikke at «Utopia» skulle ha kommet med noen forsvarstale for dem som har begått lovbrudd. Vi ønsker selv å presisere at vi tar avstand fra den slags. Det ville etter vår mening likevel ha vært på sin plass med et blikk på studentenes vanskelige situasjon når man først tar opp temaet «studenter og penger».

Tommy W. Nordeng,
leder av Studentutvalget

Unni Sandbukt,
leder av styret i
Studentsamskipnaden

Espen Kristensen,
leder av NSU-Tromsø

Din Mening . .

-Hva synes du om høsten?

Elisabeth Berglund, ISV

- Det er ei deilig tid med fine farger. Jeg liker mørket - da kan jeg ha stearinlys inne.

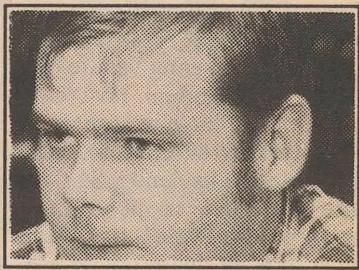
Ragnhild Giæver, ISV

- Det er ei fin årstid. Det er kaldt og lukter høst. Høstmørket er fint og koselig, så lenge det ikke regner.

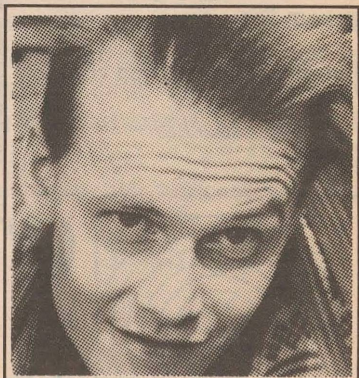
Hanne Johnson, IRV

- Jeg elsker høsten. Den er trivelig, og det er fint å gå i fjellet. Jeg koser meg med te, røyk og ei god bok i høstmørket.

Tor Dahl-Eriksen, ISV

- Høsten er ei fin tid med vakre farger i naturen. Men det er mye regn og lenge til neste sommer. Det går mot mørketid, og det er ikke så veldig hyggelig.

Geir Runar Karlsen, nihilist, ISV

- For meg betyr høsten det samme som døden. Når trærne mister alt løvet minner det om den nært forestående atomkrigen som vi alle kommer til å dø i.

Vi takker
Utopia for oppdraget
og fint samarbeid!

setteriet as

TOTALLEVERANDØR AV TRYKKSAKER

Tlf. 083/ 82 302, Personsøker 096/ 87 884
Stakkevollvegen 69B, Postboks 3604 Stakkevoll, 9001 Tromsø

Café Speilet

Henry Rullings satt ved vinduet. Selv om han satt i et hjørne, og sigarettøyken lå tett rundt, var han den første jeg så da jeg kom inn døra. Henry Rullings satt alltid ved det store vinduet. Han lutet alltid forover, og det sterke dagslyset utenfra lagde tunge skygger på gulvet.

Jeg skar langsomt gjennom rommet og satte meg ved samme bord. Ikke ansikt til ansikt. Henry Rullings var intenst opptatt av noe. Ett eller annet. Det var ikke mulig å fange blikket hans. Sånn var det alltid med Henry Rullings. Han ble gammel ganske få år etter at han hadde sluttet på gymnaset. Siden da hadde Henry Rullings alltid vært gammel.

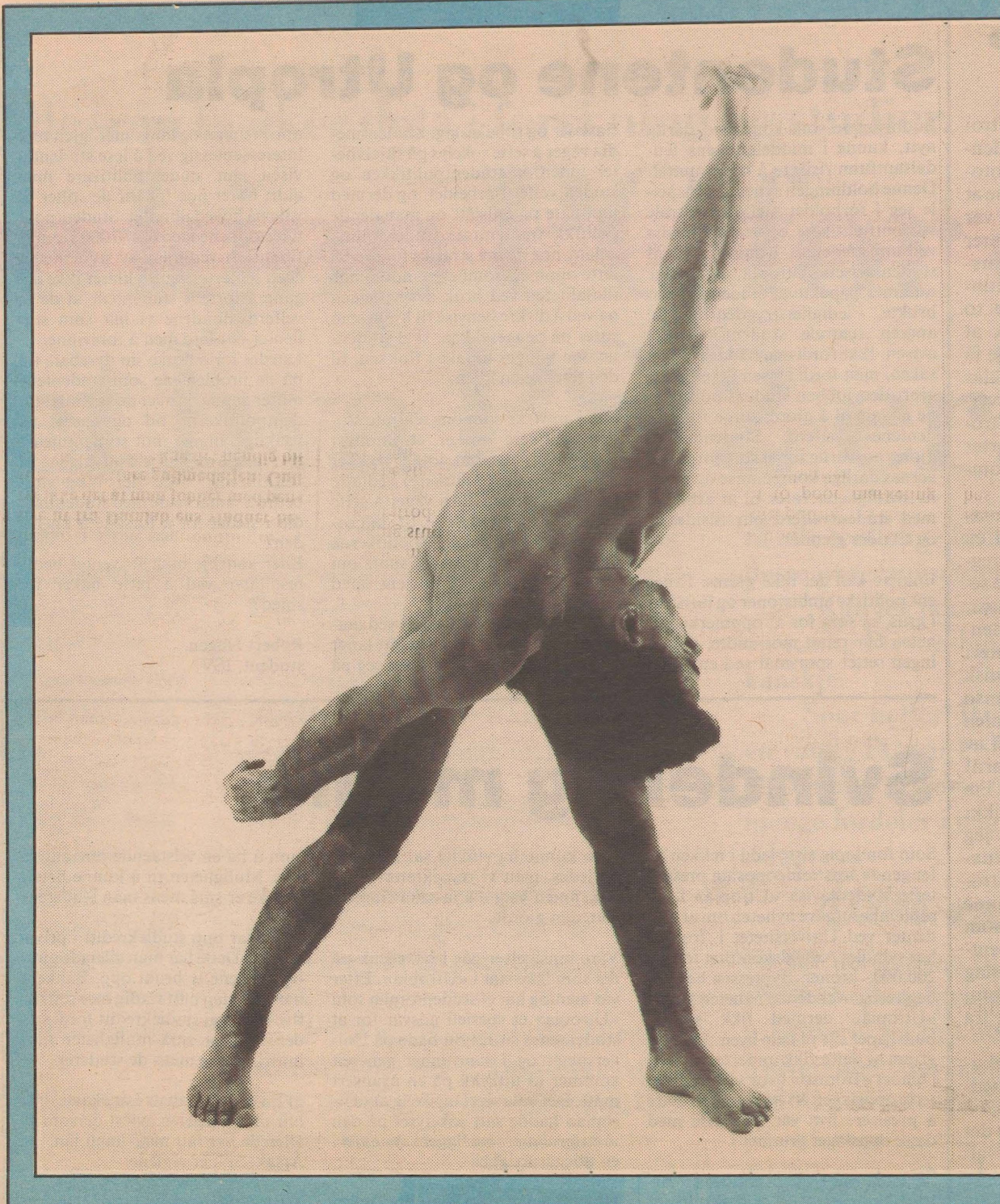
Vi satt altså der. Kontakten var ikke etablert. Eller kanskje var den det? Jeg forsøkte kommunikasjon av verbal karakter. Hva Henry Rullings tenkte på? Uhyggelig langsomt dreide han hodet mot meg. Og tilbake igjen. Atter en gang vendte han blikket ut av vinduet. Hva tenkte han på? -Plutselig kom det.

-Monostruktur, sa han langsomt. Nesten kvelende. Så fortsatte han. -Alt er monostruktur, det finnes ikke noe annet. Han tok et drag av sigaretten og hveste nærmest bittert -Samfunnet er Monostruktur.

Aggresjonen og stillheten var fysisk tilstedeværende. Jeg reiste meg og gikk mot døra. Der satt Cæsar og Papisten. Uten å ofre dem en tanke, gikk jeg ut, og alt var som før.

Henry Rullings satt ved vinduet.

Joachim

Baksidebildet denne gangen er tatt av «Utopia»s fotosjef, Ole Jakob Hanssen.

Det finnes bilder som bør ytes mer rettferdighet i form av plass enn det som er mulig i de vanlige artikkel-bildekonseptet. Vi har derfor kjørt en fast spalte her på baksida hvor fotografier kan få utfoldet seg.

Vi er også interessert i komme i kontakt med folk utenfor redaksjonen som har gode bilder. Utopia holder til glassburet under ISL, der finnes det som regel folk. Kom innom!

Datsnokere, SE HER!

Med vårens datsnoker-skandale ved Universitetet friskt i minne, skulle de av våre medstudenter som bedriver den hobbyen, endelig få en mulighet til å gjøre gode penger på den -- på lovlig vis!

Det japanske gigantfirmaet Japanese Telecom Corporation har utlovet en belønning på fem millioner Yen -- tilsvarende 276 000 norske kroner -- til den som klarer å trenge forbi sikkerhets-sperrene i deres nyeste datsystem. På denne måten signaliserer ikke bare firmaet til sine kunder at de er så sikre som overhodet mulig på at systemet er vanntett. I tillegg kan de regne med at snokere som finner smutthull vil si ifra for å få pengene. Slik får firmaet utbedret eventuelle svakheter for en relativt billig penge. Om man i tiden fremover skulle se grønnflimret lys sive ut fra Datalab's vinduer betyr ikke det at man jobber med pensum til den store gullmedaljen. Gull og grønne skoger kan det nemlig bli også uten eksamen.

New report on foreign students

Ved Gry Berntzen

«Dissapointing» says Maung San Lwin about the new report on foreign students in Norway. The report is now being sent around to universities and student organizations for commenting before it is to be discussed in Parliament. The main propositions in the report are: - grants instead of loans to 3rd world students - the number of students from 3rd world countries financed by Lånkassen is to be reduced from 600 to 400 - a central institution to have responsibility for foreign students in Norway is to be made

- as today, one is mostly interested in helping post-graduate students. Four years will still be the limit for ordinary financing through Lånkassen - more courses for english-speaking students is to be made - the introductory courses at the different schools and universities are to be standardized - students accepted for courses held in English

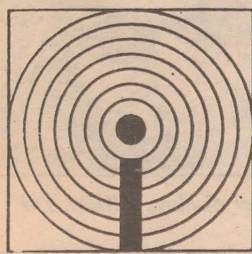
should be supported on line with students at courses held in Norwegian.

A poll taken just before the election shows that Tromsø law students are significantly more right-wing than students on ex.phil and sociology. While law student gave Høyre 39.4% of their vote, with a total of 62.8% to the conservative block, sociology students voted massively to the left with SV at 51.8%. Also ex.phil students voted SV the largest party, with 31.7% of the vote.

At a general assembly autumn term 1987 Tromsø students voted not to accept money for a housing project from Total Marine on the grounds that the mother company operated in South-Africa. Total then turned the sum into an offer of grants to students and researchers. So far, only four researchers and not a single student has applied for money. Total Marine now consider scrapping the scheme, putting the lack of interest down to poor marketing and the language barrier.

16.000 kr is missing from Student-samfunnets accounts for 1988. In his report, auditor Terje Thomassen says that he could not approve the accounts mainly because of unverified copies, and also because of the large discrepancy between real balance and what should have been there according to the books. Accountant and leader of Student-samfunnet for 1988 have been asked to attend several meetings with the board, but so far none of them have showed up. They have now been given until 18.10 to provide documentation of what the money has been used to. Two student were expelled from Studenthuset for six months because of alleged grass smoking. The two claim that they were not only innocently expelled, but also beaten by the guards and wish to raise the matter at a general meeting of Student-samfunnet who own Studenthuset. Daily leader of Studenthuset, Reidun Karlsen comments that she has full confidence in the guards and their handling of the affair. Students are hereby warned. The free condoms distributed by a local newspaper at the beginning of term are inadequately packed, and many are damaged.

Brief summary in English

STUDENT RADIOEN

TROMSØ F.M.I. 105.6

Studentradioen i Tromsø, Kjærbygget, Strandgata 5/7, 9000 TROMSØ Telefon: 57 388

**P
R
O
G
R
A
M

T
I
L
B
U
D**

Morrasending:

Man.-fre.	Kl. 07.30-10.00
Ettermiddagssendinger:	
Man.-fre.	Kl. 15.00-16.00
Mandag	Kl. 17.30-19.00
Lørdag	Kl. 13.30-15.00
Søndag	Kl. 14.00-16.00
Søndag	Kl. 16.00-17.00

Kveldssendinger:

Mandag	Kl. 22.00-22.30
Tirsdag	Kl. 22.00-23.00
Onsdag	Kl. 22.00-23.00
Torsdag	Kl. 22.00-23.00
	Kl. 22.30-23.30
	Kl. 23.30-24.00
	Kl. 00.00-02.00
Fretdag	Kl. 19.30-21.00
Lørdag	Kl. 17.30-19.00
Søndag	Kl. 18.00-19.00

MORRAKVITTER

GOD ETTERMIDDAG
PLATESPEILET (GAMMELPOP)
KULTURSENDING
MUSIKKMAKSIMUM
KLASSISKE TONER

STUDENTHJØRNET
TROPICAL EKSTRAVAGANSA
OASEN. Kulturmagasin.
FILMKLUBB HALVTIME
JAZZFORUM
PLATENTYT
NATTSENDING
BEAT-SERVICE
TUNE-IN HARD ROCK RADIO
SØNDAGS ÅPENT